

TEDNIK

Štev. 27 TRBOVLJE, 3. JULIJA 1958 Leto XI

S plenuma okrajnega odbora SZDL Ljubljana

Stalna pomoč zadrugam

Prejšnji terek je bil v Ljubljani plenem okrajnega odbora Socialistične zveze, ki ga je vodil predsednik okrajnega od-

bora SZDL Ljubljana, tovariš Janez VIPOTNIK. Plenum je razpravljalo o delu organizacij Socialistične zveze na vasi in o širjenju združnega sodelovanja.

V ljubljanskem okraju je sedaj kar 150 kmetijskih združ, v katere so vključeni skoro vsi kmetje. Kljub temu, da si združice močno prizadevajo, da bi postale ne samo organizatorke, ampak tudi nosilke, kmetijske proizvodnje, v tem še niso uspeli, pa čeprav znaša sedaj skupna vrednost osnovnih sredstev nad 1.400.000.000 din. Omeniti velja, da imajo v izpolnjevanju perspektivnega načrta kmetijske združice zelo obsežne naloge, ki pa jih s sedanjo organizacijsko in materialno močjo ter s kadrovske zasledbo in brez stalne pomoči političnih organizacij ne bodo sposobne izpolniti. To nam zlasti pričča dejstvo, da se pogodbeno sodelovanje ni razmahnilo v takem obsegu, kakor so pač to nakazale možnosti ob koncu lanskega leta. Prav tako pa je potrebno, da nudijo organizacije SZDL več pomoči mladim združnikom. To pa stalno in ne samo akceljsko.

V razpravi so udeleženci okrajnega plenuma SZDL tudi

Uspesno končan seminar za člane DS v Hrastniku

Tudi v Hrastniku je bil seminar za člane delavskih svetov hrastniških proizvodnih in drugih podjetij. Na seminarju so udeleženci predelali precej gradiva, med drugim: odnos organov upravljanja do dela v tovarni. Otvorili so se naslednje teme: delavsko in družbeno upravljanje, položaj in organizacija podjetij, problemi in razvoj hrastniškega gospodarstva, vloga političnih organizacij v sistemu delavskega samoupravljanja v podjetjih. Ze na teh seminarjih je bilo videti, da so se udeleženci seznanili z mnogimi koristnimi napotki za bodoče sistematično delo. R. V.

ugotovili, da se zbori proizvajalcev občinskih ljudskih odborov ne ubadajo s problematiko kmetijstva, s kmetijsko proizvodnjo in njenim pospeševanjem, kar je ena njihovih glavnih nalog, temveč razpravljajo zgolj o investicijah v industriji, to pa verjetno zato, ker se le-te hitreje obračajo.

Člani okrajnega odbora SZDL Ljubljana so bili še mnenja, da je treba težiti za tem, da kmetijske združice nastopajo neposredno na tržišču. S tem bodo odpadli posredniki. Res pa je, da je bila dolejši ravno trgovina s kmetijskimi pridelki najslabše organizirana.

Ob zaključku plenuma pa so udeleženci sprejeli sklep, da naj

socialistična zveza stori vse, da se bodo kmetijske združice organizirale v skladu z zakonom, da bodo za upravne in v svete prišli res dobri ljudje. Vključevati pa je treba vanje tudi več mladih ljudi in žena. Sklepani pa so tudi, da je treba za območja občin Litija, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik in Radeče osmovali kmetijsko poslovno zvezo. Ni pa še znano, kje bo sedež te kmetijske poslovne zveze.

Ob začetku plenuma OO SZDL Ljubljana je predsednik OO SZDL, tovariš Janez Vipotnik, še predlagal razširitev plenuma s tovariši iz bivšega trboveljskega okraja. Tako so bili v plenum okrajnega odbora SZDL

Ljubljana kooptirani naslednji tovariši in tovarišice: Rado TAUFER iz Zagorja, Stane SUŠTAR, Slavko BORŠTNAJ, Mara NARAD, Mima ZUPANČIČ, Tone ZUPANČIČ iz Trbovelj, Jože KLANJŠEK iz Hrastnika in Avgust ERNEST iz Radeč.

»Širom po Jugoslaviji je bilo veliko bojišč, kjer so divjali krvavi boji, ampak ravno sutjeska — ki je v naši narodnoosvobodilni borbi bila dvakrat tako prizorišče — še posebej pred petnajstimi leti —, je najbolj zaslužila, da je kraj, kamor bodo lahko vedno naši narodi gledali s ponosom in se spominjali, kako drago nas je stalo to, kar imamo. Prav je, da spominja ta kraj nas in bodoče generacije, da je treba spoštovati tiste žrtve, ki so padle tam in širom po Jugoslaviji. Naša domovina, ki je bila vsa ena sama velika Sutjeska in za katero je padlo toliko sinov naših narodov, povsem zasluži, da jo spoštujemo tudi generacije, ki nam sledijo!«

JOSIP BROZ - TITO

Krepimo upravljanje

Tudi v Novem mestu okrajni plenem SZDL

Okrajni plenem SZDL Novo mesto se je sešel prejšnji petek, vodil pa ga je predsednik,

tovariš Jože Borštnar. Ob začetku so v plenum izvolili iz bivšega okraja Trbovlje naslednje tovariše in tovarišice: Svetozarja SREBOTA iz Sevnice, Lojzeta JAZBECA in Desanko KOZELJ iz Senovega, Staneta NUNCICA, Jožeta COLARICA in Rezi PIRC iz Vidmar-Krškega ter Franca SABLICA iz Brežic.

Udeleženci so najprej poslušali poročilo o problemih družbenega upravljanja. Ugotovljeno je bilo, da so bili zlasti v delavskem samoupravljanju doseženi že kar lepi uspehi. Za njimi pa precej zостаaja dejavnost organov splošnega družbenega upravljanja, posebno se v trgovini in v stanovanjskih skupnostih. Med drugim so ugotovili, da zbori proizvajalcev pri občinskih ljudskih odborih še niso zaživeli, kot bi morali; ljudje v podjetjih še

vedno premalo poznajo skrb ter načrte posameznih občinskih ljudskih odborov. Premalo pa je tudi opaziti vloga sindikalnih organizacij v upravljanju. Zato bo nujno treba vsklanjati vrsto zanimivih, pa tudi perečih vprašanj s področja delavskega in družbenega samoupravljanja.

Na plenumu pa so govorili tudi o nalogah organizacije Socialistične zveze na vasi z bližajočimi volitvami združnih svetov v letošnji jeseni. Sklepani so, da je nujno potrebno, da pri nadaljnji krepitvi združništva odigra vidno vlogo tudi socialistična zveza. Koristno bi bilo, če bi občinske in osnovne organizacije SZDL temeljito proučile gradivo zadnjega plenuma Glavnega odbora SZDL Slovenije, ki je razpravljalo o nalogah SZDL na vasi.

V soboto - praznik radeške mladine

V soboto se bodo v domu Svobode zopet zbrali mladi aktivisti iz vse občine. To pot ne bodo razpravljali o novih akcijah, temveč bodo prejeli za požrtvovalno in nesebično delo v času praznovanja »Dneva mladosti« zasluženo osvojen »Kip mladosti« za prvo mesto v tekmovalstvu z vse slovensko mladino.

Radeška mladina letos že drugič sprejema najvišji naslov v republikli. To je izreden uspeh, na katerega so v Radečah stari in mladi nadvse ponosni. Kako tudi ne. Mladi rod v tej občini razpolaga z vrsto številnih mladih in predanih aktivistov, ki so v preteklih letih, zlasti pa v zadnjem času pokazali, da so sposobni, da ob pomoči starejših tovarišev razgibajo družbeno življenje v svojem okraju. Povsod je lahko opaziti mlado generacijo, v vseh društvi in organizacijah je vidno njihovo delo, njihova ideološka vzgoja je na izredni višini, njihove organizacije so utrjene in vsaka od njih predstavlja močno družbeno skupnost na svojem področju. Najvažnejše pa je ljubezen do svoje organizacije, tovarištvu

in enotnost vseh mladih ljudi. Vse to pa je povezano s čutom odgovornosti, do dela, ki rodi bogate sadove.

V soboto pričakujejo v Radečah mnogo gostov, prav gotovo pa bodo tudi starejši Radečani pohiteli na zborovanje. — Mnogim čestitkam k osvojenemu prvemu mestu pa se pridružuje tudi naše uredništvo.

ZBOR VOLIVCEV NA VELIKEM TRNU

Zadnjega zбора volivcev na Velikem Trnu se je udeležilo okoli 80 volivcev. Na njem so razpravljali o elektrifikaciji in ocenili dosedanje delo. Nekateri volivci pa so nergali, češ kakaj še ne svetli luč v okoliških vaseh.

Na zboru volivcev so se potem odločili, da bodo prosili občinski ljudski odbor za posojilo v višini enega milijona in pol, sami pa bodo skušali zbrati do 1. avgusta vse lastne prispevke, ker bo edino na ta način lahko uredili nizkonapetostno omrežje še v letošnjem letu.

Na zboru volivcev pa so med drugim razpravljali tudi o rekonstrukciji ceste Senuš-Veliki Trn, ki je zelo potrebna. Govorili pa so tudi o zaščiti akcijah, in to predvsem v škropljenju krompirišč. Grajali pa so nekateri lastnike krompirišč, ker svojih površin ne škropijo. Volivci so obsodili take kmetovalce in zahtevali, da se jih preda sodniku za prekrške.

Upati je, da se bodo želje volivcev z Velikega Trna tudi uresničile.

VREME

ZA ČAS OD 3. DO 13. JULIJA Nestalno vreme; sprva pogošče, toda kratkotrajne ali krajevne padavine, sicer deloma sončno. Med 8. in 10. julijem pričakujemo trajen dež in močno ohlajitev. Po 10. juliju bo nastopilo lepo poletno vreme.

Nadaljnji izgledi: V drugi polovici julija in v avgustu v splošnem pretežno suho vreme s obilico jasnih dni. V.M.

SUTJESKA danes

Dolina Sutjeske piše novo stran svoje zgodovine. Zbirajo se borci iz pete ofenzive, tovariši iz najstrašnejših dni revolucije. Po dolgih letih si bodo spet segli v roke in obujali spomine. Donela bo partizanska pesem.

V ogledalu zelene reke se bodo še enkrat pokazale podobe herojev, ki so pred desetletjem in pol premagali njene valove, v spominu na vse atotine prijateljev, bratov, žena in sestri, ki jih je požrla, ki se je obarvala z njihovo krvjo.

K nji sem potoval letošnjo pomlad, ko so se obronki okoliških hribov še vedno svetilkali v izdatnih pasovih snega, ko so v Sarajevu že na moč govorili o vsem potrebnem za proslavo na Sutjeski, v Foči pa so bili že sredi prvih resnih del za slovesnost na Tjentištu. S skrbjo so zrli tisti čas na bele obronke planin. V takšnem še nikakor niso mogli začeti z izkopavanjem posmrtnih ostankov borec, ki bodo položeni v novo grobnico na Tjentištu, katere dela so bila še v polnem teku, vedeli pa so, da bo za ta teška opravila vsaka ura na moč dragocena.

Kilometer stran iz novega mesta — Foča, ki je bila med vojno mnogokrat bombardirana in porušena, je v zadnjem desetletju domala povsem spremenila svojo podobo, je pod gozdom, na idealnem kraju, kakršnega si le moremo misliti za bolnice, zrastle pod neho moderna zgradba bolnišnice v spomin na borce I. proletarske divizije. Od jutra do večera je v njenih prostorih vrvelo delo, da bi bila naloga zagotovo opravljena do slavnostnega dne.

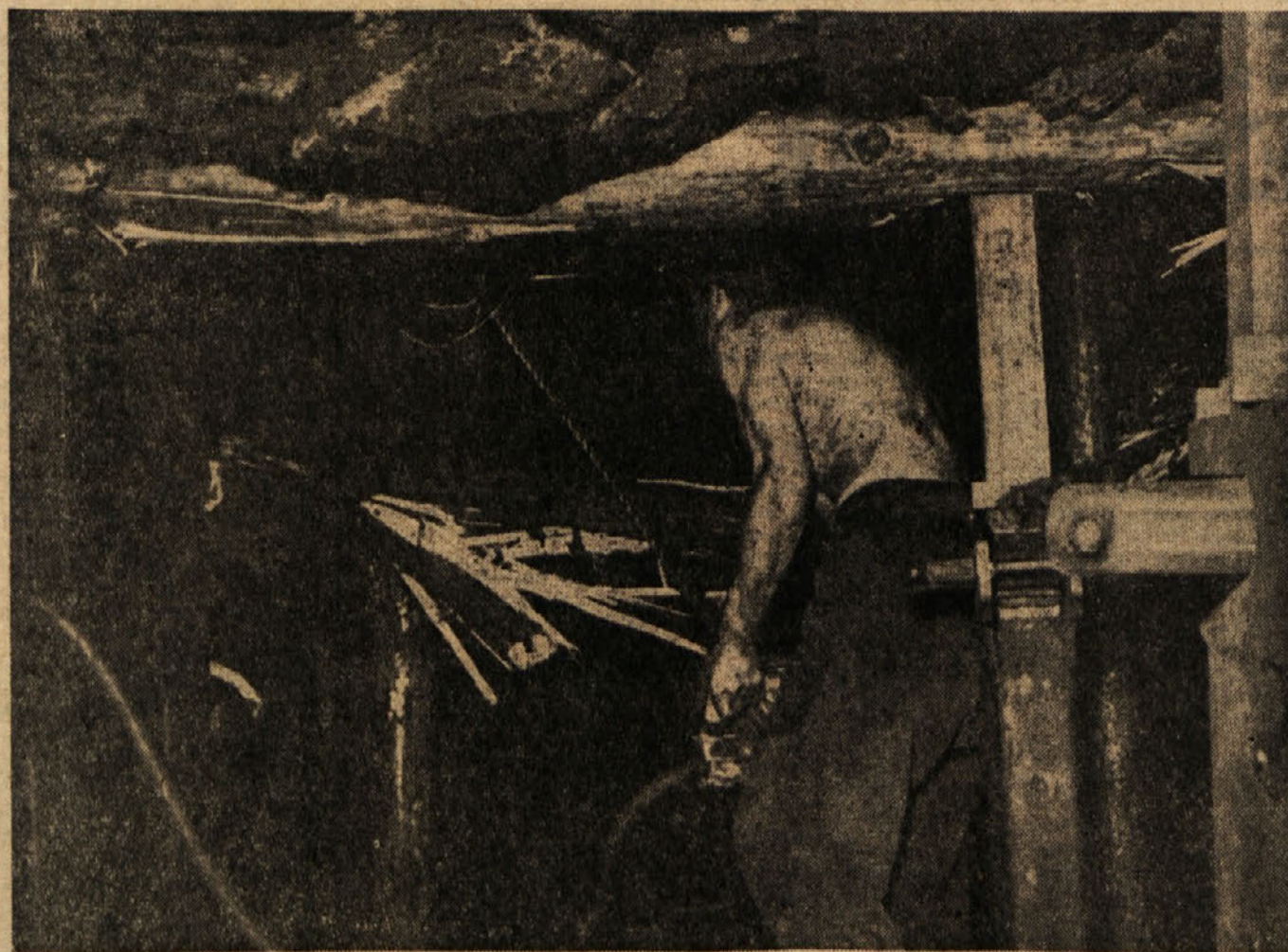
Ob reki so utirali pripadniki JLA pot novi cesti, ki bo povezovala odrezane kraje in zaselke vse od Foče do Gackega.

Impozantna grobnica je dokončana. Zbrani so posmrtni ostanki borec, ki so bili razmetani po vseh grapah in brežeh, kjer je divjala ofenziva. Imenitna bolnišnica je pripravljena, da začne služiti ljudem ob Sutjeski. Po cesti iz Foče proti Gackemu bodo hrzeli avtomobili...

Skoro bo zbranih 8000 preživelih borec. Tudi dragi tovariš Tito, ki je z njimi delil zlo Sutjeske, bo med njimi.

Reka pa bo med svojim pripoved o krvi in smrti pomečala svoje novo doživljenje in novo šiljenje. —jak

Praznik zasavskih rudarjev

Spet se je zavrtelo leto in danes je praznik vseh slovenskih rudarjev. Praznik, ki ga praznujemo v spomin na težko preteklost, na čase, ko so morali delati kapitalistom. Letošnji praznik rudarjev bo minil v razgibanem kulturnem in športnem udejstvovanju. Na številnih telesnovozgojnih prireditvah so se srečali rudarji iz vseh okrajev in pokazali veliko privrženost športnim igram. Danes so ostale jame zapuščene, utihnilo so krampi in delovni človek se je za trenutek oddahnil, da bi jutri ponovno dajal socialistični skupnosti svoj veliki delež. Toplo in pristržno čestitamo vsem rudarjem Zasavja ob njihovem prazniku s željo, da bi izpolnjevali vse svoje naloge za razcvet naše socialistične domovine.

MACMILLAN V PARIZU

Angleški premier je prvi državnik, ki je obiskal pariško prestolnico, odkar je zasedel mesto prvega državnika v Franciji general de Gaulle. Oba državnika sta se pomenikovala o številnih perečih vprašanjih, sekundirala pa sta oba zunanja ministra. Čeprav se je stanje v Franciji delno pomirilo, general de Gaulle, vsaj tako trdijo, še vedno ni pokazal odprtih kart, vsaj glede Alžirije. Zelo zanimive pa so vesti, ki prihajajo iz Alžira. Po ulicah tega mesta namreč divja že nekaj dni »propagandna vojna« med padalci in oddelki študentov. Medtem ko prvi lepijo po vseh zidovih slike generala de Gaulle, jih drugi takoj trgajo. Vse kaže po neposrednem ukazu kabineta generala Salana.

NA CIPRU SE VEDNO PO STAREM

Pred dnevi se je vrnil na Ciper guverner tega otoka Foot, ki se je mudil v Londonu in imel tamkaj razgovore z angleško vlado o načrtu za bodočo upravno razdelitev oziroma ureditev Cipra. Njegov prvi ukrep po povratku na otok je bila uvedba policijske ure v vseh večjih otoških mestih. Guverner pa je napovedal tudi nov dekret, ki naj bi notranji upravi pripomogel, da napravi konec incidentom in nasilju (?)

PRESEDNIK NASER MED NAMI

Jugoslovansko ljudstvo je navdušeno sprejelo vest, da nas obišče predsednik ZAR in naš stari znanec ter prijatelj Gamal Abdel Naser. V našo deželo je prispel 2. julija, pričakal pa ga je v Dubrovniku tovariš Tito. Kairski tisk pripisuje obisku velik pomen. Nekateri časniki poudarjajo, da se mudi predsednik Naser v Jugoslaviji v času, ko skuša strašilo vojne spet razpeti križa čez ves svet in ko se mednarodne krize kar izmenjavajo, kar je posledica imperialističnih skomin in sporov med antagonistnimi bloki. Časnik poudarja, da sloni politika Indije, ZAR in Jugoslavije na načelih, proglašeni na konferencah v Bandungu in Akri. Spremljati razvoj mednarodnega položaja pomeni ugotoviti vrednosti politike pozitivne neobtravnosti, mirne koeksistence ter zavračanja vojaških blokov in zvez za ves svet. Na koncu poudarja časnik, da ni nobenega dvoma, da bo Naserjev obisk pri predsedniku Titu pobil politiko nevtralnosti in koeksistence.

Z občnega zbora OZZ Trbovlje

Pravda za dediščino

Minul četrtak je bil v Sevnici občni zbor OZZ Trbovlje, ki so se ga razen vojninskih delegatov udeležili tudi član predststva Glavne zadrufne zveze tov. Ing. Levstik, predsednik OZZ Novo mesto tov. Zupančič in podpredsednik OZZ Ljubljana tov. Senica.

Vsi delegati so dobili tiskanoro poročilo o dejavnosti zadrufnih organizacij v preteklem letu, ki je bilo zelo konstruktivno in da je dokaj jasno podoba stanja zadrufništva in kmetijstva v Zasavju sploh. Predsednik Zupančič je na občnem zboru prebral še nekatere ugotovitve, ki jih ni bilo v tiskanem poročilu

in poudaril na koncu, da naj razprava dopolni njegova izvajanja, ker bo to v korist nadaljnemu razvoju zadrufništva in kmetijstva v Zasavju.

Zal razprava ni bila niti malo podobna debatam, kakršnih smo bili vajeni na dosedanjih občnih zborih in pravzaprav razen dveh izjem, sploh ni dala nobenih napotij, kako zastaviti sile za izpolnitev najvažnejših delovnih obvez v letošnjem letu. Zato pa je bila mnogo bolj žolčna razprava o razdeljevanju trboveljskega okraja razpusti tudi OZZ. Človek je ob tej razpravi dobil vtis, da gre ne-

katerim zadrufnim organizacijam za tistih nekaj sto tisočakov samo zato, da bi se lahko upravni odbori postavili pred članstvom, pa smo le nekaj iztisnili, zdaj ko se OZZ opušta. Seveda je upravni odbor OZZ ravnal povsem pravilno, ko je namenil največji del skladov za pospeševanje kmetijske proizvodnje tistim organizacijam, ki so sestavile podrobne načrte, po katerih se bo znatno dvignila kmetijska proizvodnja. Tako je ta pravda za dediščino postala kamen spotike na občnem zboru in šele glasovanje je pokazalo, da večina zadrufnikov razume, da je napredek kmetij-

stva kakor zadrufništva samo v načrtnem delu. Ko pravimo, da je zmogela zdrava razsodnost, se mormao še vprašati, ali so nekateri zadrufniki sploh vedeli, da tistega denarja, ki so ga razdelili, sploh ni, kajti sredstva so bila pravzaprav že razdeljena tedaj, ko je upravni odbor OZZ na podlagi investicijskih programov dal prednost tistim zadrufnim organizacijam, ki so se tega lotile najbolj načrtno.

Občni zbor, kot oba poročila pa sta tudi tokrat pokazala, da stoji pred našimi organizacijami ena izmed najosnovnejših nalog, organizirati sodobno blagovno proizvodnjo na individualnih kmetijskih gospodarstvih. V poročilu je bilo rečeno, da smo v zadnjih letih dosegli lepe uspehe v plantažnem sadjarstvu, živinoreji, perutinarstvu, v vinogradništvu, zadnje leto tudi z uvedbo nasadov hmelja, vendar lahko vzamemo te uspehe šele za začetek izvajanja teh in drugih nalog. Nekateri kmetijske zadruge se že dalj časa direktno ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo in dosegajo pri tem kar lepe uspehe. KZ DOL pri Hrašniku pa je šla v tem pogledu še dlje in je razen obnove družbenih zemljišč za sadjarstvo začela s kooperacijo z zasebnimi kmetovalci.

Najbolj razveseljuje pa je to, da se za razvoj kmetijstva vse bolj zavzema kmečka mladina, ki dela v aktivnih mladih zadrufnikih in žene zadrufnice. Žene zadrufnic in aktivni mladi zadrufniki so dosegli zelo doledno opravljali svoje naloge pri utrjevanju zadrufnih organizacij in razvoju socialističnih odnosov na vaseh. To je razumljivo, saj so žene in mladina najbolj prizadete zaradi posledic zaostalosti na naši vasi. Zdal približno 2000 žena aktivno dela pri izpolnjevanju kmetijskih programov, medtem ko se v 19 aktivnih mladih zadrufnikov izobražuje skoro 800 mladih kmetijskih fantov in deklet. Aktivni mladi zadrufnikov so dosegli lepe uspehe pri izobraževanju, posebno pa je treba pohvaliti njihove vne mo za organizirano izobraževanje in sta dva tečaja, ki sta trajala po tri mesece na Radni pokazala upravičenost obstoja te šole.

Občni sindikalni svet je se dni organiziral seminar za člane delavskih svetov, in sicer v dveh skupinah. Na programu seminarja so bile aktualne teme, med njimi tudi tele: Odnosi med podjetji in komunjo, Delitev dohodka gospodarske organizacije, Delovni odnosi, Pravice in dolžnosti članov delavskega sveta itd.

VZGOJA ČLANOV DELAVSKIH SVETOV

Občni sindikalni svet je se dni organiziral seminar za člane delavskih svetov, in sicer v dveh skupinah. Na programu seminarja so bile aktualne teme, med njimi tudi tele: Odnosi med podjetji in komunjo, Delitev dohodka gospodarske organizacije, Delovni odnosi, Pravice in dolžnosti članov delavskega sveta itd.

Pregledali so delo socialnega zavarovanja

Pretekli petek so se prvič sešli člani novozvoljene podružnične skupščine socialnega zavarovanja Videm-Krško. Za predsednika so izvolili tovariša Jožeta Kukuloviča in sedemčlanski izvršilni odbor.

Podružnica ZSZ Videm-Krško zajema področje občin Videm-Krško, Senovo in Sevnica, kjer pa je izpostavo. Na tem področju je 7.687 zavarovancev in 3002 upokojenca. V prvih petih mesecih letošnjega leta so aktivni zavarovanci plačali skupaj 152.451.176 din prispevka.

Zanimiva je ugotovitev, da dojuje privatni sektor zavodu o. s. podružnica 3.836.740 din. Nujno bo, da bodo ObLO pooblastili organe socialnega zavarovanja, da bodo lahko prisilno izterjevali zapadle dolgovse, ali pa naj privatnikom prepovejo zaposljevati tujo delovno silo.

Podružnica ima največ izdatkov zaradi zdravljenja bolnikov v bolnici, za nakup zdravil in druge zdravstvene datjave. Na kopalniško klimatsko zdravljenje je bilo poslanih 161 bolnikov, od tega 58 delavcev, 33 uslužbencev itd.

Od 1. januarja do 20. junija je bilo 695 prijavljenih nesreč, in sicer 613 lažjih, 78 hušjih in

4 smrtne. Te so bile dve v Koptirni v Sevnici, po ena pa v Rudniku Senovo in pri »Prevozu« v Brežicah.

Večkrat se ne da ugotoviti, kako je do nesreče prišlo, posebej še, če navedemo, da se je pripetila v službi ali na poti domov. Ker prejema zavarovalec 100-odstotno plačo v primeru, če je obratna poškodba, to mnogi izkoriščajo. Ščasoma bo treba to zadevo urediti tako, da bodo zavarovanci dobili polno plačo le, če se ne bodo poškodovali po lastni krivdi.

Na bolezenski dopust zaradi poškodb vpliva v precejšnji meri tudi kolektivno zavarovanje pri DOZ. Marsičko izkoristiti najmanjšo poškodbo in gre v bolniški stalež, ker se mu gre za dnevno odškodnino, ki ni majhna.

Povprečno prejme 3.513 aktivnih zavarovancev, upokojenecv in uživalcev pokojnin za 6693 otrok otroške doklade v znesku 16, 573.067 din.

Ker je precej invalidov dela, bo treba misliti na njihovo pre-kvalifikacijo in po občinah odpreti obrtne obrate, kjer se bodo ti invalidi lahko zaposlili in v celoti izpolnjevali po svojih delovnih sposobnostih nove naloge.

Lep šolski uspeh na STŠ v Vidmu-Krškem

Jesen preteklega leta so v Vidmu-Krškem ustanovili tehnično srednji šoli, ki je sprejela skupno 101 dijakov.

Ves čas obstoja omenjenega zavoda se je o šoli povsod mnogo razpravljalo. Zanj so se zanimali tako oblastni kot politični organi, zlasti občinski, in skupno z upravo šole reševali vsa tekoča vprašanja. Ta skrb in prizadevanje pa nista bila zaman. TSS se je v razdobju enega leta popolnoma utrdila, tako da ni več nobenega dvoma v njen obstoj.

Do sedaj so dijaki, koristili delavnice v tovarni celuloze in roto papirja »Djuro Salaj«. Pridobitno leto pa bodo pričeli graditi lastne delavnice, tih ob šolskem poslopiju. Načrte za to že ima revizijska komisija.

V sklopu TSS so bili v preteklem šolskem letu strojni in dva elektrooddelka. Dijaki in dijakinje so preko vsega šolskega leta resno prjeali za delo, temu primeren pa je bil tudi uspeh. Izdelalo je 79 dijakov (78,15%). Olični so bil štiri, 21 prav dobrih, itd.

Od vseh oddelkov je bil najbolj strojni, v katerem je izdelalo kar 86,12% dijakov.

V tem zavodu je tudi osem dijakinj, ki dobro napredujejo.

V novem šolskem letu bodo morali na TSS posvetiti več skr-

bi družbenemu upravljanju. Šolski odbor se ni sešel niti enkrat. Bivši OLO Trbovlje ni imenoval poimensko vseh članov šolskega odbora, zato ni mogel posloovati. Nujno je, da se ta napaka med pooblaščenimi uredi, tako, da bo tudi v tem pogledu delo zadovoljivo.

Šolski odbor se ni sešel niti enkrat. Bivši OLO Trbovlje ni imenoval poimensko vseh članov šolskega odbora, zato ni mogel posloovati. Nujno je, da se ta napaka med pooblaščenimi uredi, tako, da bo tudi v tem pogledu delo zadovoljivo.

Ordred PVV Videm-Krško zmugal

22. junija je bilo v Zagorju ekipno strelsko tekmovanje obveznikov PVV in streljanju z vojaško puško, ki so se ga udeležili strelci iz Trbovelj, Zagorja, Hrašnika, Radeč, Sevnice, Vidma-Krškega ter ekipa trboveljske gimnazije.

Zmagal so strelci iz Vidma-Krškega (Slavko Grmek, Stanko Budna in Ivaz Molan). Dosegli so 500 krogov. Drugo mesto je osvojilo moštvo iz Trbovelj s 476 krogi. Med posamezniki pa je bil najboljši Slavko Grmek iz Vidma-Krškega s 176 zadetki.

To je bilo že tretje srečanje obveznikov predvojaške vzgoje iz Zasavja. Na vseh dosedanjih treh srečanjih so zmagali obvezniki PVV iz Vidma-Krškega in si prbrorili prehodni pokal v trajno last.

Za uspeh krških strelcev ima precej zaslug tov. Pavle Krosel, ki žrtvuje precej svojega prostega časa za napredek strelstva.

K praznika rudarjev, 3. juliju in dnevu borca, 4. juliju
Čestita kolektiv

AVTOPREVOZNIŠTVA TRBOVLJE

Kje imamo občine oporo

Pri izpolnjevanju nalog za čimboljšo preskrbo in dobro delo trgovine

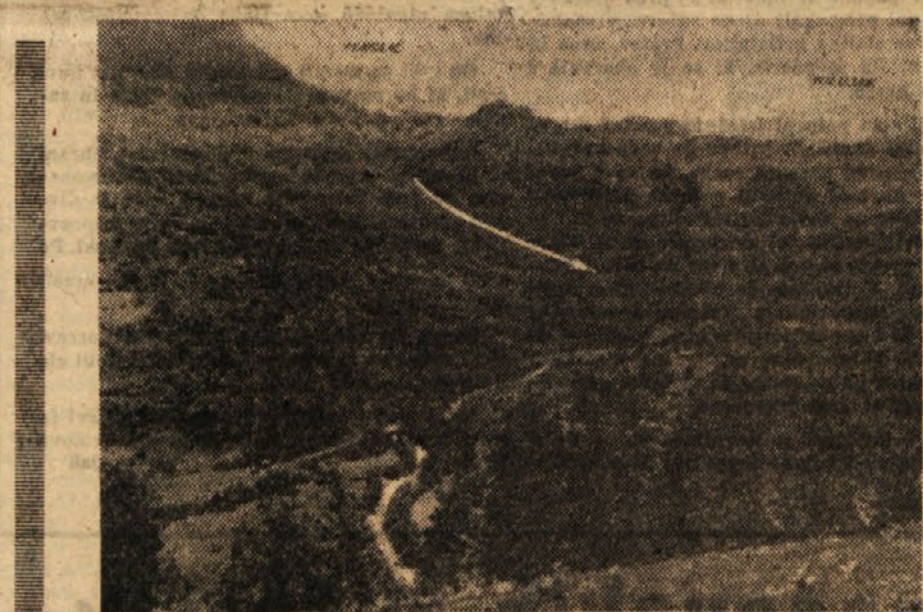
Normalna preskrba potrošnikov je bila in je še predvsem sedaj dolžnost ljudskih odborov. Zal so v številnih občinah videli v trgovini le vir, iz katerega se bo stekal v občinsko blagajno nov in nov denar. Takšno gledišče pa je seveda napačno in govori o podcenjevanju vloge trgovine, podcenjevanju skrbi občine za preskrbo potrošnikov. Letos pa je bila skrb in dolžnost občine pri izpolnjevanju te naloge niso osamljene, vsaj tam ne, kjer delujejo potrošniški sveti in sveti za blagovni promet pri občinskem ljudskem odboru. Zato sedaj nekoliko besed o tem.

Potrošniški sveti so med najmlajšimi organi družbenega upravljanja. Ponekod so dobro zaživeli, pohvalno opravljajo svoje naloge, drugod životarijo. Ponekod trdijo, da potrošniški sveti ne morejo razviti svoje dejavnosti, ker za to še niso izdani ustrejni predpisi.

Drug organ, ki je občini v pomoč pri skrbi za preskrbo prebivalcev, so sveti za blagovni promet pri občinskih ljudskih odborih. Zal jih ponekod še niso ustanovili. Ponekod so ti sveti tudi napak sestavljeni, v njih je preveč predstavnikov trgov-

gledišče je napačno. Predpisi, ki urejajo osnovna vprašanja potrošniških svetov, so že zdavnaj izdani in je potemtakem ta izgovor za njihovo neaktivnost jalov. Glavna ovira v tej smeri je le premajhna skrb ljudskih odborov za preskrbo in trgovino sploh. To pa je seveda slabo izpričevalo za ljudske odbore v mestih in industrijskih središčih. Ponekod so potrošniški sveti neaktivni, ker so jih kar administrativno določili in državljanji, ki jim je bila ta dolžnost administrativno naložena, ki niso bili izvoljeni na zborih volivcev, ne čutijo pred volivci za svoje delo nobene odgovornosti. Delo potrošniških svetov bo bolj zaživelo, ko bo premagana apatija do njih, ki jo oživijo ponekod trgovski delavci, ko se bodo ti začeli resneje zanimati za strukturo cen, za delitev dohodka v trgovini, skratka za vrsto stvari, ki jih lahko urejajo in nadzorujejo po sedanjih predpisih.

Krepitev in pravilno usmerjanje svetov za blagovni promet je torej prav tako važna naloga, kot snovanje novih potrošniških svetov. Usmerjanje potrošniških svetov pa lahko v marsičem izboljša položaj v naši preskrbi. Na te stvari naj torej občinski ljudski odbori ne pozabijo.

POGLED NA DOLINO SUTJESKE PRI TJENTISTU. V OZADJU SE VIDJO VRHOVI MAGLIČA IN VOLUJKA. PUSČICA KAZE SMER KODER SO NOSILI RANJENCE PREKO SUTJESKE

Resolucija VIII. plenuma Zveznega odbora SZDL

Z RESNICO

Resolucija VIII. plenuma Zveznega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva

Z RESNICO in nadaljno izgradnjo socializma bomo najbolj odgovorili največji gonji proti naši državi.

V obravnavanju sklepov VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije osmi plenum Zveze odbora SZDLJ ugotavlja: Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije je bila in je splošna ljudska politična organizacija, ki združuje in predstavlja vse narode Jugoslavije ter njene državljanje v boju za izgradnjo socialističnih družbenih odnosov in boljše življenje, za nadaljnjo krepitve neodvisnosti naše domovine, v boju za mir in aktivno mirovno koeksistenco ter za ustvarjalno sodelovanje s socialističnim in vsemi drugimi naprednimi silami na svetu ter z vsemi delavci na podlagi enakopravnosti. Temu boju je Zveza komunistov kot najbolj aktivni del socialističnih sil naše dežele zmerom dajala dosledno socialistično smer, ki je ustrezala pogojem socialistične izgradnje v naši deželi, ji s tem zagotovila, da je dosegla velike zgodovinske uspehe.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije in milijoni njenih članov se zavedajo ogromnega pomena, ki ga zna za nadaljnji razvoj naše socialistične domovine, za blaginjo in srečo vseh delovnih ljudi naše dežele. delo VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, njegovi sklepi in program ZKJ.

Zvezni odbor meni, da sklepi VII. kongresa, zlasti pa program ZKJ, niso zgolj brez težen in gledišče Zveze komunistov, marveč da izvirajo iz zavestnih naporov, izkušenj in spoznanja milijonov delovnih ljudi socialistične Jugoslavije.

Deklaracija IV. kongresa Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije ni izgubila svojega pomena kot programski dokument, toda v nekaterih glediščih so jo presegli in dopolnili sklepi VII. kongresa ZKJ. Zato zvezni odbor opozarja na sklep VII. kongresa ZKJ kot na smernice za nadaljnje delo Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Skupaj z Zvezo komunistov Jugoslavije, si bo Socialistična zveza v boju za izpolnitev nalog, ki jih je določil VII. kongres, nenehoma prizadevala, da mobilizira vse

svoje članstvo in vse delovne ljudi naše dežele.

Na podlagi sklepov VII. kongresa ZKJ bodo vsa vodstva in organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije ter druge politične in družbene organizacije v skladu z viogo in pojosi na terenu povzele svoje naloge in si prizadevale, da bi prišla pri tem čimbolj do izraza ustvarjalna pobuda vodstev, odborov, organizacij in vsakega posameznega člana. Proučevanje dokumentov VII. kongresa, zlasti programa ZKJ in referatov, bo prispevalo k nadaljnji krepitvi socialistične zavesti in idejne enotnosti članov Socialistične zveze ter vseh državljanov, kakor tudi k nadaljnji organizacijski utrditvi Socialistične zveze. Proučevanje in sprejemanje sklepov VII. kongresa ne more biti uspešno, če ga ne povežemo s prakso socialistične izgradnje, če ne povesitimo posebne pozornosti tistim vprašanjem, ki so zlasti važna za naš notranji razvoj in za dejavnost organizacij Socialistične zveze. Pri tem je treba poseviti posebno pomanjkljivostim v delu Socialistične zveze in najti možnost, da jih odstranimo.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije si bo tudi v prihodnje prizadevala, da razvija sodelovanje s partijami in organizacijami delavskega razreda in osebovinskih gibanj na enakopravni podlagi in ob upoštevanju načela nevmešavanja v notranje zadeve posameznih partij in organizacij. Razvijanje takšnega sodelovanja terjajo včas sedanjim težavnim koristni miru in boja za socializem.

Najnovejša gonja proti naši državi deželno težnje, da bi narode Jugoslavije spravili v neenakopraven položaj in da bi se odrekli načelom, na katerih grade svoje socialistično življenje, kakor tudi svojo politiko miru in aktivne koeksistence. Najboljši odgovor na takšno gonjo je jezik resnice in vztrajen boj za nadaljnjo izgradnjo socializma in socialistične demokracije v naši deželi, za mir in enakopravno sodelovanje z vsemi narodi sveta. v tem boju se bosta, kakor je bilo to zmerom doslej, še bolj okreplili ustvarjalna socialistična pobuda in monolitna enotnost narodov Jugoslavije, to pa bo naši domovini zagotovilo še večje uspehe in zmage ter pomenilo naš prispevek k stvarji socializma in miru na svetu, ki mu sedanja protijugoslovanška gonja povzroča veliko škodo.

Sprememba kriterija za podelitev potrošniških kreditov je zaželeno

Tovarna pohištva v Brežicah izdeluje tudi tipizirane, razlozljive kombinirane sobe, namenjene v glavnem domačemu tržišču. Te sestojte iz: kombinirane omare, peštentnega, raztegljivega kavča, treh tapetiranih foteljev in okrogle mizice. Izdelek je že dalj časa priznan kot kvaliteten, sodoben in praktičen, izdelan v orehovem furnirju s panelsko konstrukcijo, ki je trpežnejša, predvsem pa bolj odporna proti vlagi. Po tem izdelku je bilo do nedavnega tako veliko povpraševanje, da podjetje ni moglo ustrediti niti polovici naročnikov. Zaradi naraščajoče stagnacije na tržišču v zadnjih mesecih pa bo ta izdelek verjetno izločen iz proizvodnje.

Ker človek kupuje pohištvo le enkrat v življenju, odloča pri njegovi izbiri predvsem kakovost in solidnost izdelka. Pri tem je kajpak zelo važna tudi vprašanje cene, ki prihaja zlasti zadnje čase celo na prvo mesto.

Odlok o potrošniških kreditih z dne 8. februarja 1958 je znatno oslabil kupno moč posameznikov, saj lahko najamejo kredit le v višini ene petine svojih skupnih prejemkov. Za nakup kombinirane sobe tipa »Brežice« bi torej moral imeti kupec 23.000 din mesečne plače medtem ko znaša povprečna plača delavca ali uslužbenca komaj okrog 12.000 din. Če n.kdo nima od prej lastnih prihrankov, na nakup boljše pohištva sploh ne more misliti.

Sprememba oziroma poostreitev kriterija za podelitev potrošniških kreditov je bila zaradi desnih prilik (zaradi splošne prezadolžitve potrošnikov) razumljiva — toda ali ni bil ta ukrep ravno glede nakupa pohištva preoster? S podaljšanjem

odplačila posojila za nakup ohištva od treh na pet let bi bilo prizadetim mnogo pomagano — sicer bo postala žilja povprečnega državljanja, preskrbeti s solidnejše pohištvo, sploh iluzorna, neuresničljiva. Da bi tovarna pohištva znatneje znižala prodajne cene svojih izdelkov, skoro ni upsti, ker so se cene potrebnih surovin znatno dvignile ter so posamezne še vedno v porastu, znižanje cene pohištvenih izdelkov na račun njihove kakovosti pa ni zaželeno.

ZLOČINSKO POČETJE

Neki zlobnež je pred nekaj dnevi zastrupil kar tri lovske dneve v naselju Briuni. Skoda je ocenjena na okrog 100.000 din. To zločinsko početje pa bi lahko imelo še hujše posledice, če bi do strupa po naključju prišli otroci ali pa domače živali.

Radečani obojajo tako početje in komaj čakajo, da bo roka pravice dosegla krivca.

DOLINA REKE PIVE BLAZU MRATINJA

Pomoč v nesreči

V majnih vaseh, nedaleč od Mirne peči, tisto lepo popoludne ni bilo nikogar doma. Vas je bila, kakor da je izumrla. Vse je bilo na polju pri raznih opravilih. Zato tudi ni nihče opazil, kako se je nenadoma vžgala iskrica, iz katere so čez trenutek nastali ognjeni zubli, ki so začeli uničevati gospodarska poslopja in stanovanjske hiše. Naselje je zajel strahoten požar, ki je grozil, da bo uničil vse.

V bližini vasi drži nova avtomobilska cesta. Na trasi je delala trboveljska mladinska delovna brigada »Toneta Okrogarja-Nestla«, ki je hitela, da bi čimbolj presegla normo. Na grafikonu v naselju so je namreč krivilja delovnega učinka črnohorske brigade sumljivo pomikala navzgor, zato so se brigadirji iz trboveljske bali, da bodo ob prehodno zastavico štaba naselja. To pa, so sklenili, ne dajo zlepa iz rok! Rajši so še povečali napore...

Vest o nesreči je prodrla tudi na traso. Brigadirji so brž prekinili delo in s komandantom Zdravcem na letu pohiteli na kraj nesreče. Nekateri so vzeli s seboj tudi orodje, ker so slutili, da jim bo prišlo prav. Ko so prispeli na vrh grička, ki jim je zastiral pogled na vas, so zagledali pred seboj goreče naselje. Nekatera poslopja so bila že vsa v ognju, druga pa v nevarnosti, da se bodo zdaj zdaj vnela. Na kraj nesreče so se prišli gasilci iz Novega mesta. Pridrli so se jim še brigadirji, ki so se ramo ob ramo z gasilci in vaščani spustili v težak boj z ognjem. Iz gorečih poslopj so reševali opremo, žive in živino, obenem pa so si prizadevali zavarovati poslopja, ki jih ognj še ni našel.

Reševalcem je uspelo pogasiti ogenj. Čeprav je nekaj poslopj zgorelo do temeljev, je večji del vasi le ostal nepoškodovan. Zastuga za gre potrošvalnim reševalcem, ne nazadnje brigadirjem. To so priznali tudi vaščani, ki so hvaležno stiskali roke od dima umazanim fantom in se jim ganjeni zahvaljevali z nesebično pomočjo.

To ni bilo prvič, da so trboveljski brigadirji iz naselja »Stevana Filipoviča« v Senturju pomagali bližnjim vaščanom. Sekretar brigade tovariš Marjan ni je pravil, da so že večkrat prislošili na pomoč kmetom. Tako so na primer nekemu kmetu pomagali pri delu v vinogradu. Te dni bodo pomagali vaščanom pri odstranjevanju pogoršč, da bi si lahko čimprej začeli postavljati nove domove. V enem mesecu pa bo še nič kofiko priročnosti, da nudijo prijateljem v bližnji svojo nesebično pomoč.

Mladinska delovna brigada »Toneta Okrogarja-Nestla« se odlikuje tudi zaradi svoje skrbi, da ne bi na njihval v bližini brigadnega naselja naredili nobene škode. Češnje, ki raste med šotiri, se niso niti dotaknili, čeprav je bila polna sladkih češenj. Plenicso so ogradili z majhnim plotom, da le ne bi kakka nerodna noga potepala klasja.

Mimo izrednega delovnega učinka, saj je brigada presegala normo celo za 100 odstotkov, je tudi to pomagalo, da so jo še dvakrat proglašili za udarno, prav tako dvakrat pohvalili in da je že drugič v posesti prehodne zastavice štaba naselja.

Mladi rudarji iz Trbovelj in Zagorja so rovirjem zares v čast, zato zaslužijo iskrene čestitke!

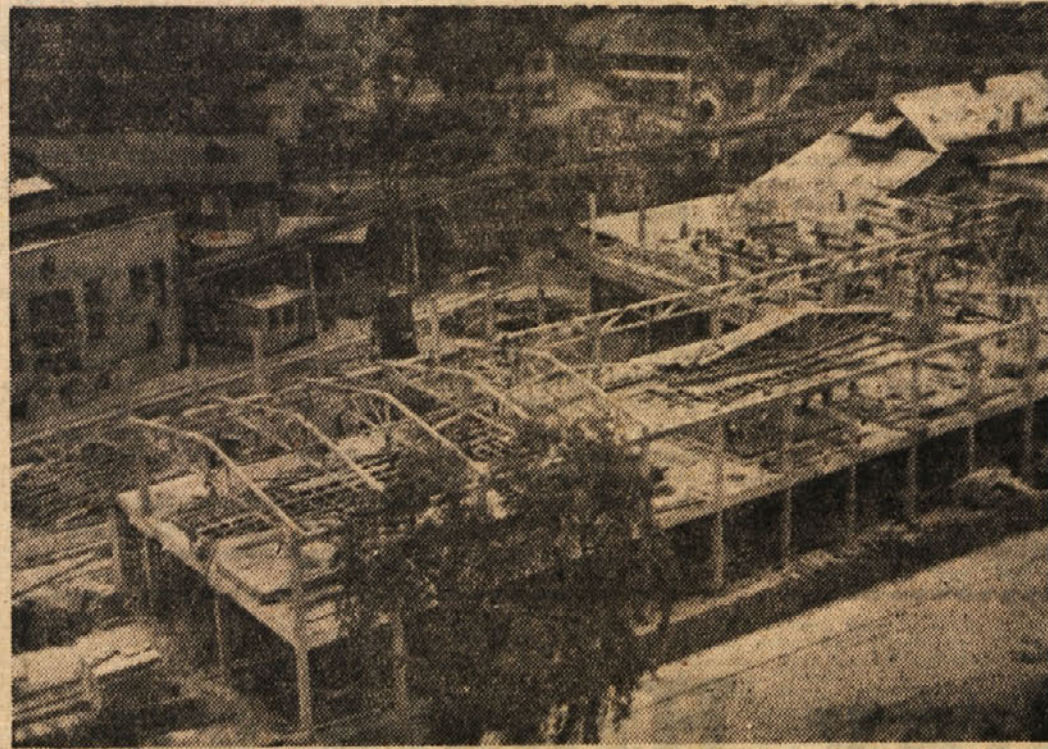
Brez večjih zdatkov

Zdi se, da so hrastniški hišni sveti s svojim primerom zelo nazorno pokazali, koliko premore človeška ustvarjalnost, če ji botruje dobra volja in prizadevnost. Ne bi naštevali, kdaj in koliko so že storili za izboljšanje svojih stanovanjskih hiš. Pojdimo raje naprej, in pogledimo, kaj snujejo ostali organi družbenega upravljanja.

Takoj po letošnjih zborih volivcev so se hrastniški sveti pri občinskem ljudskem odboru sešli in obravnavali izneštene predloge volivcev. Prereševali so precej predlogov in ugotovili, kaj je in kaj ni mogoče. Zelo važna je ugotovitev, da bo moč zadovoljivo rešiti marsikaj predlog z dobro voljo občanov, medtem ko so dali vrsto predlogov v letošnji občinski proračun.

V centru občine sta dva problema, ki so jih delno že rešili. Vsaj prvega, ki predvideva nadaljevanje del pri dokončni izgradnji šole na rudniku. Drugo je vprašanje preskrbe občanov z mesom. Odborniki so skušali ugotoviti zakaj je cena mesa neenaka s cenami v Trbovljah in Zagorju. Pokazalo se je, da ima hrastniško mesarsko podjetje kar pet poslovalnic, v nobeni prodajalni pa ni urejenih sanitarnih naprav, ni skladišč in vzdrževanje lokalov je zelo drago, kar seveda dviga režijske stroške podjetja. Zategadelj je občinski ljudski odbor sklenil zgraditi na rudniku centralno prodajalno meso, ki bo imela precej veliko skladišče oziroma hladilne naprave za meso in druge kmetijske pridelke. Vse kaže, da bodo začeli graditi še letos.

Letos sta bila v hrastniški občini že dva sestanka svetov potrošnikov skupno s svetom za blagovni promet. Razpravljali so o marsikaj, in naposled tudi ugotovili, da sveti potrošnikov ne delajo delno tudi zavoljo tega, ker upravna vodstva trgovskih podjetij premalo delajo s temi organi. Zato pa se bo morala pozanimati bolj tudi organizacija Socialistične zveze in vzeti stvar v roke. Občinski odbor SZDL je celo poslal osnovnim organizacijam pismo, v katerem je opozoril vodstva teh organizacij na važnost in pomembnost dobrega dela in razvijanja organov družbenega upravljanja. (v)

DEL KONSTRUKCIJE PRI REKONSTRUKCIJI HRASTNIŠKE STEKLARNE. DELO NAGLO NAPREDUJE IN VIDITI JE, DA BO PRVA ETAPA KONČANA V PREDVIDENEM ROKU

Kako dela hrastniška mladina

Zadržan polet

Po uspelem tekmovanju v počastitev VII. kongresa ZKJ in 15-letnice USAOJ (hrastniški mladinski aktivni so dobili od OK LMS drugo nagrado) se je mladinska organizacija začela pripravljati na volitve v zvezno in republiško Ljudsko skupščino ter volitve delavskih svetov. Mladina je pri tem delu pokazala vso svojo ustvarjalno moč in pripomogla k zelo dobri volilni rezultatu v hrastniški občini. Prav tako se je izkazalo ob pripravah na volitve novih organov, samoupravljanja in rezultatov tega dela so se najbolj pokazali ob samih volitvah, saj je bilo v nove delavske svete izvoljenih precej mladih ljudi.

V začetku marca so organizirali hrastniški mladinci šestdnevni seminar za mladinske voditelje, ki se ga je udeležilo 57 članov občinskega komiteja in članov sekretariata osnovnih mladinskih organizacij. Na seminarju so obravnavali snov iz političnega in gospodarskega življenja in posebej mladinsko delo. Na seminarju so se mladinci dobro usposobili za boljše delo v osnovnih mladinskih organizacijah.

Polet, ki se je pokazal na seminarju, je upadel, ker se nekateri sklepi tega šestdnevnega posveta niso mogli realizirati. Najvažnejši med njimi, mislimo na sodelovanje mladine pri gradnji nove ceste, je ostal zgolj na papirju, in prav to je slabo vplivalo na pripravljenost mladine pomagati k splošnemu napredu svojega kraja. Takrat se je mladina obvezala prispevati pri gradnji ceste nad 10.000 delovnih ur, in še zdaj, ko je gradnja ceste padla v vodo, mladinci vprašujejo, če le ne bodo začeli delati. Treba je seveda povedati, da se gradnja ceste ni začela enostavno zaradi tega, ker občinski ljudski odbor ne razpolaga s sredstvi in da še zdaj ni povsem jasno, kje bo tekla nova cesta. Kajpada pa je zdaj mladini težko dopovedati objektivne vzroke opustitve nameravane gradnje, ker se prej v skoro dvomesečnih pripravah ni nihče spomnil, da pravzaprav ni pogojev za začetek del na cesti. Nič čudnega, če posamezniki upravljeno godrnjajo in menijo, da je zdaj podobnega ne sme več zgoditi. Milo rečeno, se je ravno tu pokazalo, kako je lahko zadržati polet mladine in njeno pripravljenost družbi koristiti.

Delo organizacij LMS je zdaj usmerjeno predvsem na utrjevanje njihovih del in priprave na študij ter obravnavanje VII. kongresa ZKJ. Pri občinskem komiteju, rudniškem vodstvu in nekaterih drugih vodstvih obstajajo razne komisije, ki usmerjajo dela mladih ljudi. Zal pa te komisije še niso polno zaživele in bo treba še precej časa, da bodo postale dejansko tisto, za kar so bile ustanovljene.

KUPIJTE IN NAROČAJTE
„ZASAVSKI
TEDNIK“

PRED VHODOM V JAMO SE NEKAJ KREPKIH DIMOV IZ CIGARETE

Hrastniški občinski praznik

Problemi šolstva v hrastniški občini

Število šoloobveznih otrok iz leta v leto narašča, zato tudi vedno bolj primanjkuje šolskih prostorov. V 27 učilnicah se stiska kar 1.452 otrok. To pomeni, da se v eni učilnici stiska 54 učencev. V šoli na rudniku in središču mesta imajo nižji razredi pouk v dveh izmenah, kar slabo vpliva na učni uspeh. Še slabše pa je v samem Hrastniku, kjer pride 78 učencev na eno učilnico; razredi so zasedeni od jutra do večera. Tudi ostali dve šoli — glasbena in pomožna — nimata primernih prostorov in bo treba misliti na ureditev tega stanja. Prvenstveno bo treba najti prostore za pomožno šolo, ki sedaj gostuje v osnovni šoli Hrastnik-Center.

Kaj pa delo šolskih odborov? Treba je reči, da se vsestransko uveljavljajo. Če smo vse do nedavnega ugotovljali, da na Kalu in Turju nimajo ljudje smisla za sodelovanje s šolo, lahko zdaj trdimo, da so se tudi ti sveti uveljavili in pomagajo šolskim vodstvom reševati precej probleme šolstva. Značilno je tudi tole: občinski svet za šolstvo tesno sodeluje z vsemi šolskimi odbori, tu pa tam pa celo sklicuje skupne seje vseh odborov, ker se je pokazalo, da so taki skupni posveti koristni. Seveda moramo ugotoviti, da je ponekod iniciativa članov šolskih odborov mnogo premajhna in se

premalo poglobljajo v notranjo problematiko šol. Ti organi pa bodo morali tudi spoznati, da so skupne koristi odločilne.

In ker ravno te dni v hrastniški občini obravnavamo perspektive šolstva, bo prav, da spregovorimo tudi o tem nekoliko besed. Z novim šolskim letom bo začel veljati novi zakon o šolstvu. Svet za šolstvo pri občinskem ljudskem odboru je imel že nekaj sej, na katerih so člani tega organa razpravljali o šolstvu v hrastniški občini in na zadnji seji osvojili osnutek perspektivnega načrta razvoja šolstva. Tako bodo z novim šolskim letom začele z delom 3 osemletne šole, in sicer dve popolni in ena nepopolna. Popolna osemletna šola bo v sedanjih prostorih nižje gimnazije in osemletne šole Center, nepopolna osemletna šola pa bo na rudniku. Druga popolna osemletna šola bo na Dolu pri Hrastniku skupno s podružnično šolo Turje. Kalska šola ostane za zdaj nerešljiv problem, ker je zaradi oddaljenosti ni mogoče vključiti v šolo Dol pri Hrastniku.

Tako organizacijo šolstva narekuje precej problem šolskih prostorov in vzgojnega kadra. Vemo, da mora biti od petega razreda dalje skupinski in predmetni pouk, zato je treba težiti za tem, da bomo čimbolj strokovno zaposlili učne moči, česar bi v nasprotnem primeru sploh ne zmogli. ak

Hrastniška steklarina danes in jutri

Lepšim dnevem naproti

Rekonstrukcija je resda draga stvar, toda vprašajte hrastniške steklarje česa se najbolj veselijo, in odvrnili vam bodo: izboljšanja delovnih pogojev! In rekonstrukcija njihove tovarne jim hkrati z večjimi proizvodnimi možnostmi daje tudi v prvi vrsti znosnejše delovne pogoje.

Celotna rekonstrukcija hrastniške Steklarne bo stala 1 milijardo 86 milijonov din. Pred odobritvijo investicijskega posojila so steklarji vložili v obnovitev tovarne kar nad 125 milijonov lastnih sredstev, za prvo etapo rekonstrukcije pa je v celoti predvideno 243.629.000 din sredstev. Ker bodo opustili gradnjo nekaterih objektov, bodo s tem prihranili približno 80 milijonov din. To pomeni, da bi za dokončno rekonstrukcijo potrebovali še približno 637 milijonov din. Seveda bi želeli, da bi jim odobrili tudi ta kredit, saj se topla zavzemajo za to, da bi bilo njihovo podjetje dokončno restavrirano do konca leta 1960, ko bodo praznovali tudi lep jubilej, 100-letnico obstoja Steklarne.

Kaj bo dograjeno v prvi etapi? Predvsem prostori za toplotno halo, ker je stara povsem doslužila svojemu namenu. V novi hali bodo nameščene tri nove peči za taljenje steklene mase, z zmogljivostjo 22 ton dnevne proizvodnje. Hala bo opremljena z najmodernejšimi avtomatskimi napravami za polnjenje peči, najodobnejša pa bo tudi ostala oprema. Istovrstno bodo dograjali tudi prostori, v katerih bodo svetle pomožne delavnice. Zgornji deli pa bodo služili za hlajenje steklenih izdelkov, pregledovanje in sortiranje.

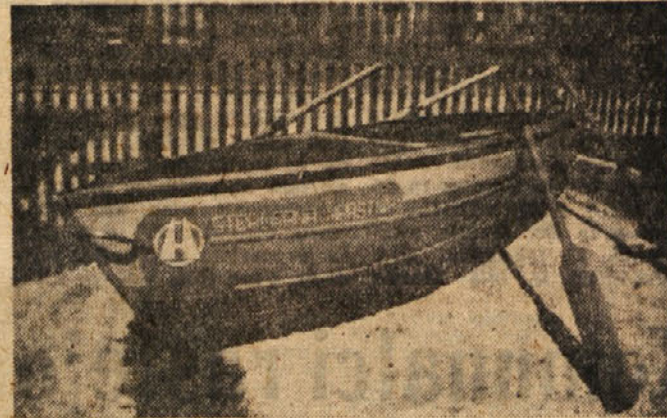
Za dvig proizvodnje pa bodo morali kupiti avtomatski stroj za izdelovanje drobne embalaže. Delavski svet je na svoji zadnji seji, ko je razdeljeval ustvarjena sredstva lanskega leta, dal 28 milijonov din za nadaljnjo gradnjo hale, istovrstno pa odobril tudi nakup avtomatskega stroja, ki bi ga zbank in pošta preselila do jeseni. (v)

Zahodne Nemčije. Stroj bi proizvajal izdelke drobne steklene embalaže, in to 50.000 steklenic v 24 urah. S tem strojem bi podjetje povečalo proizvodnjo za 500 ton in zadostilo potrebam kozmetike, kemične industrije in zdravstva. Stroj bi jim bil več kot dobrodošel, saj so morali letos odkloniti kupce steklene embalaže. S preorientacijo proizvodnje drobne embalaže pa bi se sprostila tudi proizvodnja trgovskega stekla, kot kozarcev za vkuhanje, patentnih kozarcev in drugih izdelkov.

Pogledimo še stanje zaposle-

Steklarina ima tudi precejšnje možnosti za povečanje izvoza. Sicer letos ne bodo dosti več izvozili kot lani, v njihovem perspektivnem načrtu pa je rečeno, da bi lahko izvozili letno nad 1000 ton steklenih izdelkov, vendar bi s tem deorientirali domači trg. Zato bo povečanje izvoza stvar daljših priprav, ki pa jih, kot je videti, v Steklarini ne bodo zamenjali.

Skratka: hrastniški steklarji so že doslej mnogo žrtvovali za svoje podjetje. Ni jim žal vloženi sredstev, ker vedo, da bodo sami in njihovi otroci de-

BRODARSKO DRUŠTVO V HRASTNIKU JE IZDELALO COLN ZA STEKLARSKI KOLEKTIV

nih. Leta 1939 je štela Steklarina približno 1000 delavcev, 1955 že 1168, 1956 1205, lani 1252. Letos ostane številka približno enaka lanskemu letu, prihodnje leto pa se začneja število zaposlenih manjšati. Torej leta 1950 bo v podjetju zaposlenih 1210, 1960 1190 in leta 1961 še 1150 delavcev. Spremenila se bo tudi struktura zaposlenih. Zdaj imajo 666 steklarjev in 99 visokokvalificiranih delavcev. Leta 1961 pa bo podoba drugačna. Imeli bodo že 700 steklarjev in 115 visokokvalificiranih delavcev. Seveda pa se bo zmanjšal stalež nekvalificiranih delavcev od sedanjih 485 na 450. Pogledjmo še storilnost. Le-ta je dala predlani 4952 steklenih izdelkov na enega zaposlenega, lani 5166 kg, prihodnja leta pa se bo dvignila.

lali v mnogo boljših pogojih, vrednih človeka in njegove ustvarjalne moči. (v)

To je naše delo

Naš dopisnik iz hrastniške občine nam je poslal tole fotografijo s pisemcem, v katerem je napisal: Pošiljam vam fotografijo čolna, ki so ga izdelali člani brodarškega društva Hrastnik. Vsa dela so opravili v svojem prostem času in tako dokazali, kaj zmore volja in poštrevnost. Z veseljem napisem, da je to društvo eno izmed najboljših v Hrastniku in je vložilo doslej največ prostovoljnih ur dela za napredek svoje organizacije.

Coln so dali na razpolago članom steklarskega kolektiva, ki ga uporabljajo na letnem oddihu v Crikvenici. Društvo zasluži zaradi tega vso podporo in priznanje. Toda brodarji niti sedaj ne mirujejo. Sklenili so izdelati kanu, ki ga bodo uporabljali za razna tekmovalna.

Res je: aktivno članstvo tega društva zasluži vse priznanje in mi se pridružujemo čestitkam!

Hrastnik leta 1961

Trenutno ima občinski ljudski odbor hrastniške občine polne roke dela s sestavljanjem perspektivnega načrta hrastniške doline. Dan za dnem se shajajo v občinskem poslopiju odborniki, strokovnjaki za ta ali ona gospodarska vprašanja, predstavniki političnih in drugih organizacij, skratka: ljudje, ki imajo na skrbi razvoj kraja v dolini Bobnarice. Razprave so dolge, včasih celo bučne, problemov je dosti, sredstev pa, kot je videti, ni nič kaj veliko.

Prvi obrisi perspektivnega načrta so že znani. Zatorej lahko povemo občanom vsaj nekatera značilnosti načrta, ki bo, ko bo uresničen, v marsičem spremenil podobo te dolge vasi, kot jo šaljivo imenujejo Hrastničani.

Pojdimo po vrsti. Takoše nekako je predvideno, da se bo celotna narodni dohodek občine dvignil od sedanjih 700 milijonov din na skoro 2 in pol milijardi. Velika številka, kajne? K tolikšnemu povečanju bodo največ prispevala naslednja podjetja Steklarne, Kemična in rudnik.

Občinski ljudski odbor je sklenil dokončno urediti glavno cesto od železniške postaje do rudnika. Prvi del pri Steklarini je prenovljen. K ureditvi ceste sodi tudi regulacija potoka. Kajpada občina vsega dela sama ne bo zmogla, zato računajo na pomoč delovnih kolektivov in če bodo te pomagala, bo lahko cesta kockana ali asfaltirana.

DEL HRASTNIKA KI GA VIDITE NA SLIKI DANES JE SPREMENJA SVOJO POGODBO, PO PERSPEKTIVNEM NAČRTU JE PRICAKOVATI RAZNA IZBOLJŠANJA KOMUNALNIH NAPRAV IN SELE ZATEM BO ŽIVLJENJE V TEJ DOLINI LEPŠE

Letos začnajo dograjevati tudi šolo na rudniku, po načrtu pa je predvidena tudi gradnja šole v spodnjem Hrastniku. Tako bo delno urejen tudi

in v hrastniški občini zelo pereč problem. V bodočem stanovanjskem bloku na Logu so predvideni trgovski in

obrti, lokalni. Ta blok bodo začeli predvideno graditi leta 1959, medtem ko bodo začeli graditi sodobno mecnico s hladilnimi napravami in skladišči že letos in bo skoncana prihodnje leto.

Mnogo ureditev bo treba vložiti udaj v kanalizacijo na Logu, koloniji in skozí ves Hrastnik. Pa v regulacijo potoka na Dolu od Brnice do Dola.

Kaj pa stanovanja? Potrebovali bi jih takoj nad 240. Zanimivo je, da se v občini vzame več parov letno, kot pripravijo stanovanj. Po popisu se je Hrastnik obogatil v zadnjih letih za 1000 ljudi, za katere bo treba zgraditi precej stanovanj. Čistega sklada za zidanje stanovanj pa je v občini le 60 milijonov din. Kot je videti, bo letos dograjenih le 30 stanovanj. V načrtu pa imajo ustanovitev oziroma organizacijo stanovanjskih skupnosti. Zato bodo moral organizirati manjše skupine zidarjev, mizarjev in drugih strok, da bi poceni in naglo popravljali stanovanja.

Naj omenimo še predvideno gradnjo veleblagovnice, ki naj bi bila v središču Hrastnika. V njej bi uredili prodajalne galerije in konfekcije. Tudi hrastniška društva bodo v tem razdobju uredila svoje domove. Gasilci, v Praprotnem bodo prav tako dogradili svoj dom.

To so v glavnem predvidena dela v naslednjih petih letih. Kajpada do dolina dobila tudi lepše lice, ko bosta dokončno rekonstruirani Steklarina in Kemična tovarna. Ko bodo urejeni še nasadi, pobejlene stanovanjske hiše in uredeni drugi komunikalni objekti, bo Hrastnik resnično dobil drugačno podobo. In to bo do leta 1961... (v)

SPREHOD V NARAVO V HRASTNISKI OPOLICI

Utrinki iz preteklosti

Društveno življenje v Hrastniku

Pravkar je izšla zgodovina Trbovelj, Hrastnika in Dola, delo znanega hrastniškega občana, prof. Orožna, ki živi zdaj kot upokojenec v Celju

Naj nam bo dovoljeno, zdaj, ko praznuje hrastniška občina svoj peti občinski praznik, vzeti iz Orožnove knjige sestavek o društvenem življenju. Prvo društvo na Hrastniku je bilo GASILSKO, postalo je samostojno leta 1891, ko je prestalo biti odsek trboveljskega društva. Leta 1901 si je uredilo svojo orodjarno in leta 1902 je uvedlo slovensko poveljevanje. To ni bilo vsek nemškimi mogotcem, in leta 1905 so pri kemični tovarni in steklarni ustanovili posebno društvo z nemškimi poveljevanjem, seveda so morali biti člani tega društva slovenski delavci. Leta 1907 si je hrastniško Gosilsko društvo nabavilo prapor.

Gasilskemu so sledila mnoga druga društva. Tudi ona so imela za seboj že staro narodno tradicijo. Za za Mihaela Roša so se ob nedeljah ustavljali v njej kmetje, da bi čitali »Novice«. Ferdinand Roš je kot trboveljski župan skrbel za to, da je slovensčina dobila v javnem življenju ustrezno mesto, pri tem se je opiral na ves slovenski življenjski cepitev po svetovnem nazoru je nastala šele leta 1906. Potem našteva tov. Orožen imena zavodnih slovenskih ljudi, ki so že iskali stike z delavci.

Na društvenem polju je postalo zlasti živahno, ko je leta 1900 prišel na bližnji Dol in leta 1906 na Hrastnik za učitelja delavni in idealni Miloš Roš. Prvo izmed društev, ki jih je ustanovil, je bila Narodna ČITALNICA. Imela je sedež v nizki Roševi hiši na bregu na levi strani potoka. Čitalnica ni skrbela samo za čtivo, ampak je prirajala tudi gledališke igre (n. pr. znano humoresko Ata Žužamača) in druge kulturne prireditve. Najprej v Roševem kozolcu, nato pa v Delavskem domu. Miloš je mnogo igre privedil sam, režiral pa često njegov brat Jožef, tudi učitelj.

Narodni čitalnici se pridružila še druga društva. Prvo je bila IN TAMBURAŠKI ZBOR in GODALNI ORKESTER. Med delavci in rudniškimi nameščenci so imeli velik odziv STRELSKI in KEGLJASKI KLUB in LOVSKO DRUŠTVO »JELLENICA«. Lovsko društvo je imelo svoje lastno lovišče v Reki. Izrazito podporiškega značaja je bilo SLOVENSKO DELAVSKO PODPORNO društvo, ki so ga na Miloševo pobudo ustanovili leta 1904. Prvi predsednik je bil rudar Anton Keše, tajnik je bil Dominik Majcen in blagajnik Jakob Rajner st. Društvo so nazpustili Nemci leta 1941. Leta 1908 je dal Miloš po-

budo za ustanovitev SOKOL-SKEGA DRUŠTVA. Ob priliki sokolskega zleta v Hrastnik je leta 1908 nastalo kot odsek sokolskega društva v Zagorju. Načelnstvo mladega odseka je prevzel Milošev brat Alojzij (Vekoslav) Roš. Ko se je naslednje leto odsek spremenil v samostojno društvo, mu je postal Miloš starosta. Telovadili so izpočetka v Roševem kozolcu, nato v osnovni šoli.

Februarj 1908 je bila ustanovljena PODRUŽNICA CIRIL-METODOVEGA DRUŠTVA za Hrastnik — Dol. Prvi predsednik je bil rudar Dominik Majcen, njemu sta sledila: Rado Rajner (1911) in Vekov Baša (1914). V vodstvu so še bili: Mara Poglajenova in Minka Rekarjeva, vrtnarici, Ignacij Jan, rudniški paznik, Marija Sorčanova, Vekoslav Roš, Jernej Gorenjc in dr. ZENSKA PODRUŽNICA za Hrastnik in Dol je bila ustanovljena 2. februarja 1913. Predsednica je bila Marija

Cernetova. V vodstvu so še bile: Minka Rekarjeva, Klara Balohova, Milka Sentjurčeva in Cecilija Baševa. Nemci, ki so gradili svoj »most proti Jadranu«, so proti slovenskemu gibanju uporabljali ne samo podobne družbene protiakcije, ampak tudi socialni pritisk in gospodarski bojkot. Zlasti nasilni so bili v Spodnjem Hrastniku, pri kemični tovarni in steklarni. Delavcem so grozili, da jim odvzamejo košček kruha in so ga jim tudi jemali. Roša, Meketa, Hofbauerja in Dernovska i. dr., med njimi tudi manjše obrtnike, so pa skušali oškodovati s konkurenčno dejavnostjo. Nevarno je bilo njihovo delo, ki so ga vršili v otroškem vrtcu in v šoli, z njim so zastropili nežno mladino. Jasno je, da so se Slovenci borili tudi na tem občutljivem področju. Zanemarjali niso niti tiska, zlasti časopisa. Pri tem delu se je posebno uveljavljal mladi dr. Fran Roš.

Ni dvoma, da si je hrastniško komunalno podjetje doslej že zagotovilo reden obstoj, hkrati pa ustvarilo svetlo perspektivo za bližnjo in daljšo bodočnost. Lani so si zgradili osnovo. Postavili so namreč 63 metrov dolgo in 11 m široko delavnico, v kateri opravljajo obrtne usluge. Zdjaj imajo v mizarškem oddelku zaposlenih že 10 mizarjev, v kovinarskem pa 10 kovinarjev raznih strok. V betonarni je zdaj zaposlenih vedno več delavcev. V okviru delavnice je zaposlena še remontna skupina za vzdrževanje komunalnih naprav. Kolikšen je razvoj podjetja, najbolje kaže tale podatek; lani oziroma v začetku poslovanja podjetja je bilo zaposlenih le 10 delavcev, zdaj pa jih je že 50 z uslužbenci vred. Moramo se povedati, da so imeli velike težave s kadri. Mnogi delavci, ki so prišli k podjetju s polkvalifikacijo ali brez nje, so se s pridnostjo uvrstili med kvalificirane in celo visokokvalificirane delavce. Malone vsi delavci so domačini, ker upravno vodstvo podjetja sodi, da domačini najbolj poznajo svoj kraj in čutijo tudi večjo odgovornost do dela.

Investicije so lani vložili predvsem za obnovo vodovodov, gradnjo delavnic in gradnjo cest. Zdjaj pa nameravajo ustanoviti kamnolom, ker gradbenega materiala zelo primanjkuje. Večje delo jih čaka tudi

pri predstavitvi vodovodnega omrežja v dolžini 2 kilometrov in pri dokončni izgradnji delavnic in skladišč. Komunalno podjetje namerava razširiti v Hrastniku obrtno dejavnost, zlasti kovaške usluge, slikarska in plesarska dela ter prevoznike usluge. Razen omenjenih nalog pa čaka podjetje še ustanovitev vrtnarije.

Delavsko upravljanje se lepo razvija in delavski svet nenehno razpravlja o vseh pomanjkljivostih v delu. Za svojo največjo nalogo si je svet zastavil v perspektivi urediti glavno cesto od železniške postaje do rudnika, nadalje ureditev komunalnih naprav, predvsem preskrbeti ljudem dovolj pitne vode, urediti kanalizacijo in potoke.

V perspektivnem načrtu razvoja podjetja je predvideno, da se bo število zaposlenih delavcev dvignilo do leta 1961 na 70 ljudi. Predvsem bodo skrbeli za kvalificirane delavce, ker bodo potrebovali težake le za sezonsko delo. Čeprav imajo delno opremljene delavnice mnogo dela, bo treba misliti na nakup raznih strojev, zlasti najnujnejših, kajti le na ta način bodo konkurenčni v cenah uslug. V nadaljnjih treh letih bodo torej opravili precejšnje delo, da bodo lahko zadovoljili občane in njihove potrebe. Sodijo, da se bo do leta 1961 dvignil promet od sedanjih 179 milijonov din na 210 milijonov

SEDEM MILIJARD NARODNEGA DOHODKA

Pred dnevi so se zbrali na sedežu ObLO Hrastnik vsi politični predstavniki in gospodarstveniki tamkajšnje občine, kjer so predelali petletni perspektivni gospodarski načrt svoje komune ter izrekli k načrtu svoje pripombe.

Razprava na tem sestanku je pokazala, da ima občina Hrastnik vse pogoje za nadaljnji gospodarski razvoj in da bo v bližnjem petletnem obdobju narodni dohodek narasel od štirih milijard 300 milijonov dinarjev na 7 in pol milijarde v letu 1961. V posameznih industrijah v hrastniški dolini ima najboljše pogoje za ustvaritev večjega narodnega dohodka Tovarna kemičnih izdelkov. V tej tovarni bodo dvignili produkcijo solne kisline od sedanjih 1374 ton na 10.479 ton, proizvodnja suhih barv pa bo porasla od 707 ton na 2047 ton letno. Vzporedno s tem se bo narodni dohodek v tem podjetju dvignil na 2 milijardi 488 milijonov dinarjev v letu 1961.

Tudi v Steklarni se bo letna proizvodnja steklarskih izdelkov povečala za 200 ton, in sicer na 1 milijardo 510 milijonov dinarjev dohodkov, medtem ko se bodo potrebe po delovnih silah znanjšale do leta 1961 za 200 delavcev, to pa zaradi povečanja mehanizacije dela.

Hrastniški rudnik bo leta 1961, nakopal 400.000 ton premoga, rudnik na Novem Dolu pa 100.000 ton. Vrednost pridobljenega premoga se bo tedaj dvignila od 1 milijarde 834 milijonov dinarjev na 2 milijardi 441 milijonov.

Hrastniška gospodarska podjetja, rudnik, steklarna in tovarna kemičnih izdelkov imajo za razvoj ugodne perspektive, to pa predvsem, ker razpolagajo s starim, izkušenim delovnim kadrom. Ta podjetja pa rekonstruirajo in modernizirajo svoje obrate, kar bo pripomoglo k ustvaritvi večjega narodnega dohodka. Proizvodnja rudnika se bo pravzaprav lahko povečala šele leta 1961 po končanih investicijskih delih, ki so v načrtu.

Precej boleč problem v zvezi z razvojem industrije pa je fluktuacija delovne sile. Zato je nujno potrebno, da se vzporedno s tem razvojem grade potrebna stanovanja, komunalne naprave, kulturni domovi za izobrazbo in izživljanje, šole in podobno.

Prav tako so na tem sestanku obravnavali vprašanje kmetijstva ter porasta kmetijske proizvodnje. Tudi v hrastniški občini bo treba začeti z uvajanjem naprednejšega kmetijstva. Za dvig hektarskega donosa bo treba bolj segati po umetnih gnojilih, v kmetijstvu pa bo prav tako treba začeti uvajati kooperacijo. Da se poveča narodni dohodek v gozdarstvu, bo treba poskrbeti predvsem za boljše komunikacije.

Nezadovoljiva v občini je nadalje obrtna dejavnost, ki jo bo treba izboljšati. Obrtne delavnice, v kolikor obstajajo, zaradi slabe organizacije, pomanjkanja potrebnih strojev in orodja propadajo, potrošniki pa negodujejo. Tako je razprava med drugim pokazala, da bi se mizarška dejavnost lahko znatno zvišala. Tudi v trgovski mreži bo treba napraviti še marsikaj. V kraju je nujno potrebna velika trgovina za konfekcijo, ostale špeciarijske prodajalne pa bo treba približati ljudem po kolonijah.

Razprav o gradnji potrebnih stanovanj, šol in tako dalje je bilo še in še. Ta vprašanja in še druga, ki so v hrastniški občini zelo pereča, pa po predvidenem perspektivnem načrtu še ne bodo zadovoljivo rešena; ker terjajo pač velika finančna sredstva. Rešiti jih bo mogoče le postopoma, v daljšem razdobju.

Sestanek je pokazal, kako je bil potreben. Dal je tudi več dopolnilnih predlogov, o katerih bo lahko občinski ljudski odbor na prihodnjem zasedanju sklepal. Političen aktiv pa bo moral o vseh teh vprašanjih razpravljati na svojih terenih, saj je potrebno, da se z njimi seznanijo vsi delovni ljudje in občani.

NA CELU

Tudi kemična se širi

Kemična tovarna je doslej rekonstruirala svoje obrate z lastnimi sredstvi. Zdjaj pa so sestavili perspektivni načrt razvoja, in če bodo dobili zvezno posojilo, bodo lahko z deli pohiteli, nakar se bo dvignila predvsem proizvodnja izdelkov, ki jih moramo celo uvažati.

Predvsem nameravajo nadaljevati rekonstrukcijo obrata fosforne kisline, v katerem bi lahko dvignili letno proizvodnjo na 5000 ton. Povečali bi tudi proizvodnjo železnih oksidov od 200 na 1800 ton letno in hkrati razširili asortiment na rumene in črne okside.

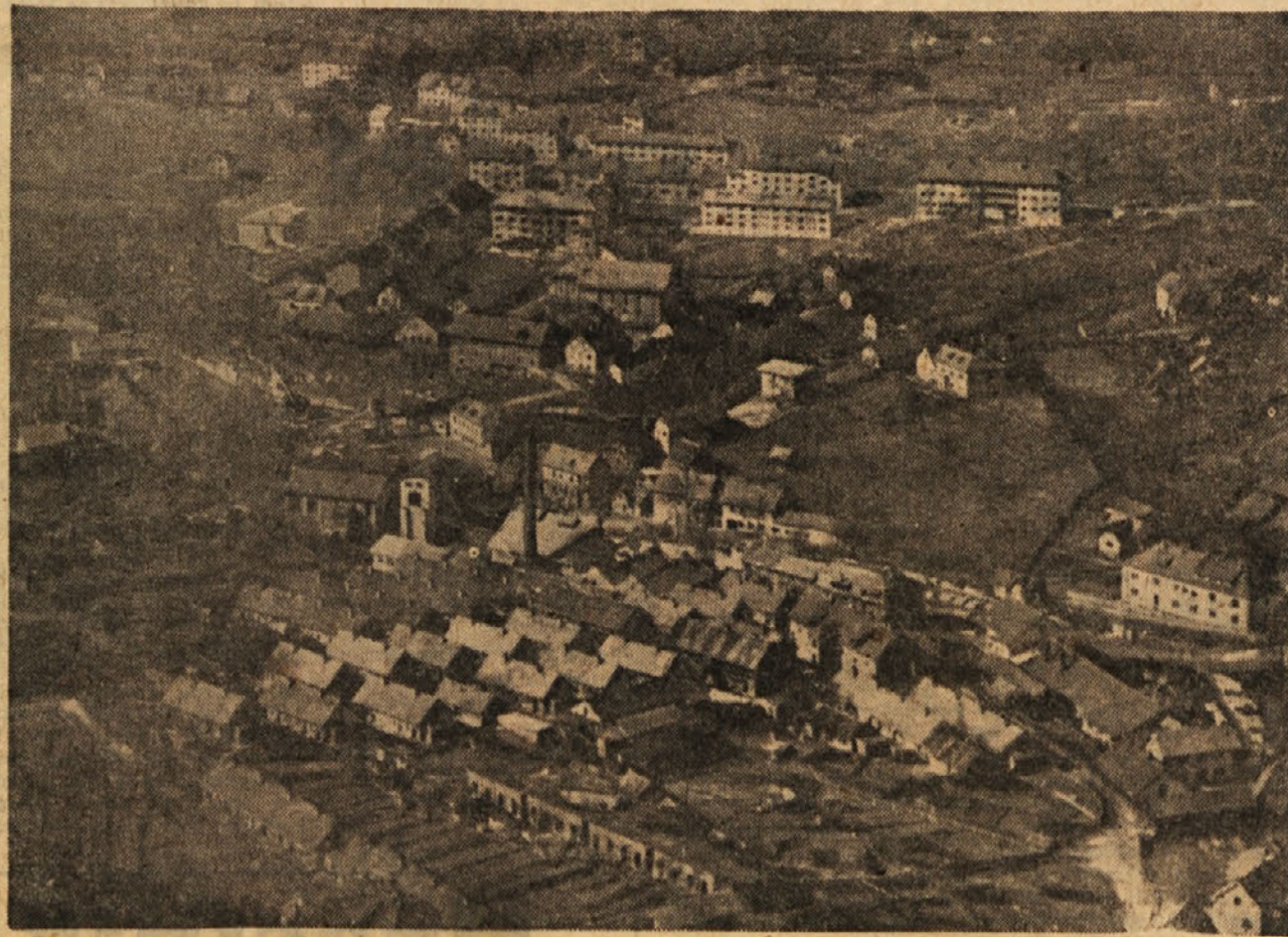
Rekonstruirati nameravajo obrat solne kisline in bi v prenovljenem obratu lahko pridobili 10.000 ton solne kisline, kar je sedemkrat več kot doslej.

Z uvedbo proizvodnje tripolifosfatov bi se znižal uvoz ustreznih količin maščob za pralna sredstva, in domača industrija bi dobila letno 5000 ton tripolifosfatov. S tem bi se razširile možnosti za povečanje proizvodnje sintetičnih pralnih sredstev. Z uvedbo proizvodnje tripolifosfatov bi se zvišal narodni dohodek za skoro milijardo din.

Naša država doslej uvažuje železove okside. Če bi jih začela izdelovati Kemična tovarna, bi uvoz povsem odpadel. Tovarna bi dala na trg letno 1800 ton teh izdelkov, za domače potrebe pa jih potrebujemo le 1200 ton, kar pomeni, da bi preostalo količino lahko izvažali.

Z uvedbo teh izdelkov bi se zvišal letni produkt za 360 milijonov dinarjev.

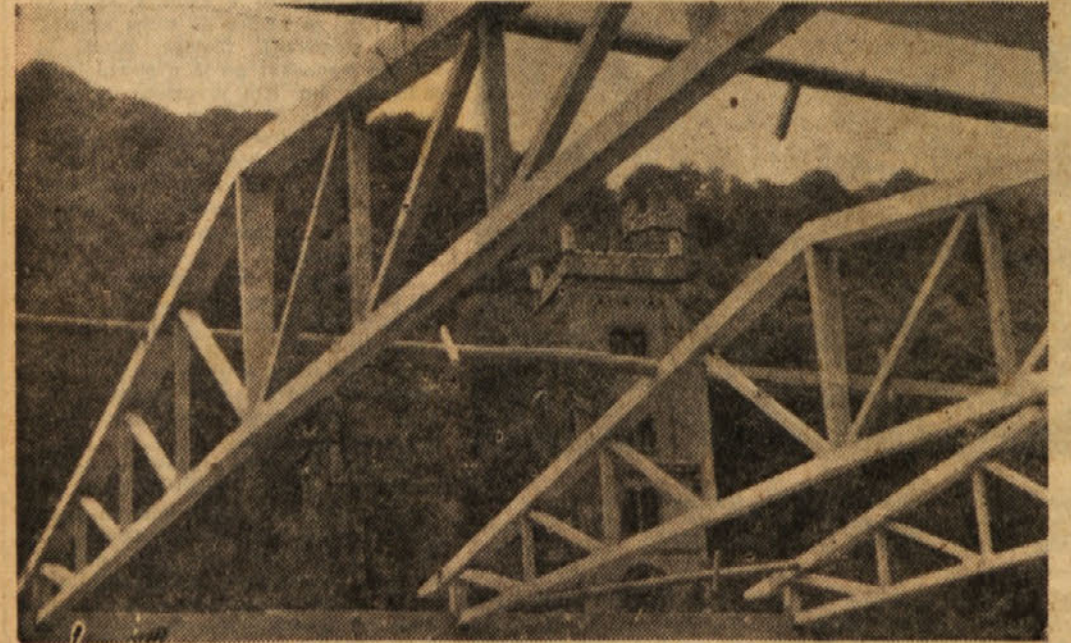
Pozdrav Hrastniku

OB LETOŠNJEM PETEM OBČINSKEM PRAZNOVANJU, DNEVU RUDARJEV IN DNEVU BORCEV TER 15-LETNICI BOJEV NA SUTJESKI POZDRAVLJAJO VSE PREBIVAČE IN JIM TOPLO ČESTITAJO K DOSEŽENIM USPEHOM NA PODROČJU SOCIALISTIČNE GRADITVE, Z ŽELJO, DA BI TUDI V BODOČE IMELI KAR NAJVEČ USPEHOV PRI SVOJEM DELU, NASLEDNJI DELOVNI KOLEKTIVI, USTANOVE IN ORGANIZACIJE:

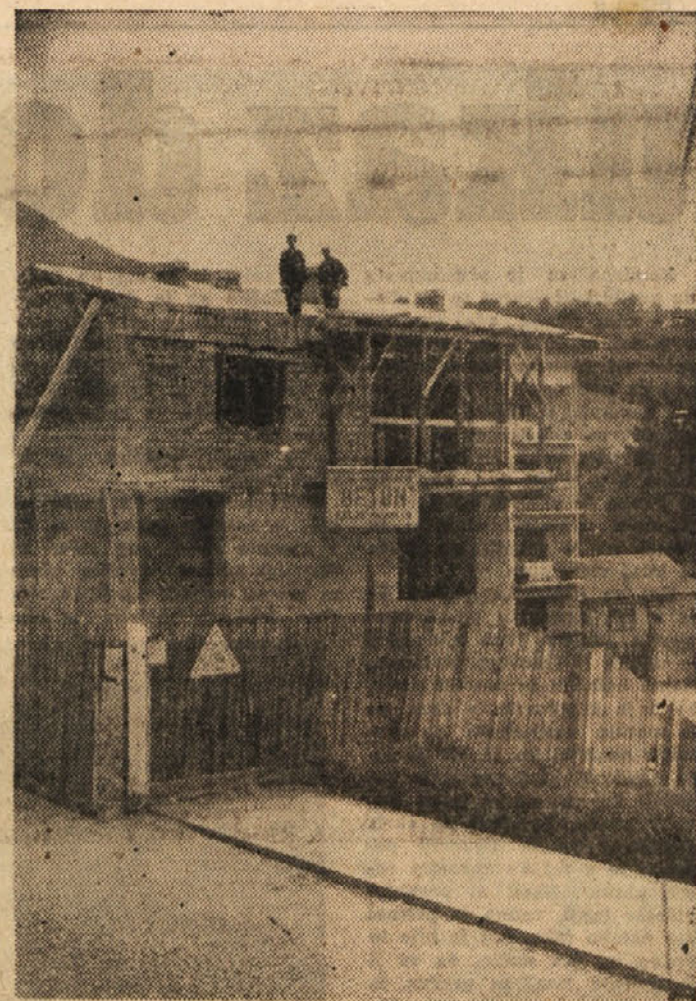
- Občinski ljudski odbor Hrastnik,
- Občinski komite ZKS Hrastnik
- Občinski odbor SZDL Hrastnik,
- Občinski odbor ZB NOV Hrastnik,
- Občinski sindikalni svet Hrastnik,
- Občinski komite LMS Hrastnik,
- In vse množične organizacije in društva.

- Delavski svet Rudnika Trbovlje-Hrastnik
- Delavski svet in upravni odbor Steklarne Hrastnik,
- Delavski svet in upravni odbor Kemične tovarne Hrastnik,
- Trgovsko podjetje »Postrežba« z gostlinskim podjetjem »Jelko«, kladnico, mesnico in pekarno,
- Upravni odbor Kmetijske zadruge Dol pri Hrastniku,
- Komunalno podjetje Hrastnik,
- Trgovsko podjetje »Potrošnik« s trgovino, gostilno in pekarno,
- Trgovsko podjetje »Preskrba« Hrastnik

EN POSNETEK Z GRADBIŠČA HRASTNIŠKE STEKLARNE

Rudarji v komunalnem življenju

NEBOTIČNI RASTE

Včasih so bili premogovniki edina večja podjetja v Zasavju. Od premogovnikov je bil v celoti odvisen napredek ali razvoj tega ali onega zasavskega kraja. In to največkrat v najslabšem pomenu. Kljub temu, da je bilo tudi v tistih časih mnogo potreb in želja, pa vodstva in delničarji zasavskih premogovnikov niso hoteli slišati nič besedice o tem, da bi pomagali urejevati različne pereče probleme teh zasavskih krajev.

Skrb za delavca, za rudarja, jim je bila deveta briga. Njih ni zanimalo rudarjevo življenje po trudopolnem delu v jami in njegovo razvedrilo. Njih je zanimal samo dobiček, zabava in zapravljanje s krvavimi rudarskimi žulji pridobljenega denarja.

Zasavski premogovni kraji so tedaj nudili žalostno sliko. Pa kako je tudi ne bi. Brezpravna raja je morala pač molčati in prenašati izkoriščanje. Kdor je črnil le besedico, pa čeprav

samo na pol tihu, je bil ob službo. Biti ob službo, pa je pomenilo kakor: umreti.

Cez leta, desetletja, so se tujim kapitalistom, ki so do kraja izžemali naše ljudi v rudnikih in nalagali dobiček v zlatu v bankah v Švici, Franciji in drugod, pridružili še nemški zavojalci. Delavec v rudnikih je še naprej ostal brezpraven. Garati in še garati. To je bilo na čelo in geslo vseh.

Zivljenje v razpadajočih kolonijah je postajalo nezno. Ljudstvo se je uprlo. Rudar je zamenjal lopato in »Hinka« v gorah s puško in mitraljezem. Pesem mitraljeza je sedaj nadomestila pesem vrtilnih strojev v jami. Jamske eksplozije je zamenjalo pokanje min.

V novi, socialistični Jugoslaviji je delovno ljudstvo prevzelo upravo podjetij v svoje roke. Do skrajnosti izkoriščan delavec rudar ja tako čez noč postal upravljavec. Naš gospodarstvo iz zaostalosti. Počasi so se ustanovljala razna manjša

podjetja in delavnice, katerih ustanovitev so omogočili prav zasavski rudarji. Ljudje so našli spet novo zaposlitev. Iz teh manjših podjetij in delavnic, nekateri od teh so bile včasih tudi v sestavi rudnikov — so počasi rasle prave pravice tovarne. V Zagorju tovarna keramičnih izdelkov na Izlekah, v Trbovljah Strojna tovarna, Strojno mizarstvo. In še in še bi lahko naštevali.

Zasavski rudarji so uvideli, da lahko samo skupni in skladni napori vseh proizvajalcev in potrošnikov privedejo do želenih rezultatov. Skupaj z ostalimi delovnimi ljudmi so začeli reševati pereče komunalne probleme in se v celoti vključevati v komunalno življenje. Danes si skoraj ni več mogoče zamisljati reševanja problemov, ki tarejo prebivalce neke občine, v okviru podjetja. Rudarji so bili tako v Zagorju, Trbovljah, Hrastniku, Krmelju in na Senovem prvi ki so menili, da bi bilo nujno in zelo koristno, da združijo svoje sile, da ustvarijo prav vsem delovnim ljudem lepši jutrišnji dan. Lepša in udobnejša stanovanja, boljše pogoje dela, da poskrbe za objekte, kjer se bo lahko naš delovni človek po trudopolnem delu odpočil, razvedril in nabral novih moči za delo. In še mnogo je takih stvari.

Ne bo odveč, če še poudarimo, da lahko povezanost med podjetji in občino lahko precej pripomore k rešitvi tega ali onega vprašanja. Zasavski rudarji so spoznali, da morajo tudi sami prispeti k reševanju skupnih problemov in da torej občina kot celota ureja skupne zadeve. Uvideli so, da je treba pomagati, kar se le da, da se v kraju urede športna igrišča, zdravstveni domovi, domovi kulture,

nove ceste, uredijo novi otroški vrtci, šole in podobno. Res pa je, da se je pri tem mnogokrat pozabilo opozoriti delovne kolektive tega ali onega premogovnika v Zasavju na skupne probleme.

Nemogoče je, da bi danes, ko takole bežno ocenjujemo prve sadove reševanja perečih problemov in sodelovanja rudarjev v komunalnem življenju, lahko zapisali: zasavski rudarji iz Trbovelj, Zagorja, Hrastnika, Senovega in Krmelja so v zadnjih 13 letih prispevali za ureditev perečih skupnih problemov v okviru občine toliko, in toliko sredstev. Mnogo je bilo namreč stvari, ki so jih delovni kolektivi zasavskih rudnikov jravega premoga opravili prostovoljno.

Spremenjena podoba nekdanj zakajenih in črnih zasavskih premogovnih središč, nova svetla in lepo opremljena stanovanja, nove šole, otroški vrtci, nova igrišča, telovadnice, novi zdravstveni domovi in ambulate, novi delavski in kulturni domovi, lepo urejene in opremljene trgovske poslovalnice, nove pralnice in likalnice, nove ceste, lepše in svetlejša življenja — vse to je dokaz prizadevanj in pripravljenosti zasavskih delavcev — rudarjev, da nam bo vsem danes in jutri lepše in boljše, da bo naš delovni človek lahko v zadovoljstvu in v sreči užival sadove revolucije.

Spremenjena podoba nekdanj zakajenih in črnih zasavskih premogovnih središč, nova svetla in lepo opremljena stanovanja, nove šole, otroški vrtci, nova igrišča, telovadnice, novi zdravstveni domovi in ambulate, novi delavski in kulturni domovi, lepo urejene in opremljene trgovske poslovalnice, nove pralnice in likalnice, nove ceste, lepše in svetlejša življenja — vse to je dokaz prizadevanj in pripravljenosti zasavskih delavcev — rudarjev, da nam bo vsem danes in jutri lepše in boljše, da bo naš delovni človek lahko v zadovoljstvu in v sreči užival sadove revolucije.

Rudarski praznik — 3. julij — dan slovenskih rudarjev bo letos tako lahko tudi manifestacija sodelovanja rudarjev v reševanju perečih komunalnih zadev v okviru naših občin in manifestacija še večjega vključevanja rudarjev v komunalno življenje.

M. LIPOVEŠEK

Od kurirja do jurišnika

Kdo v Zagorju ne pozna Praznikovega Slavka. Kdo od vnetih pristaev zagorske nogometne enajstovke »Proletarica« se ne spominja rad levega branilca domačega moštva. Se posebej pa zagorski najmlajši. Kar veseli so še sami, kadar Slavko še posebej uspešno sredi v obrambi domačih vrat. Vsi mu radi ploskajo.

Toda Praznikovega Slavka ni bil samo dober športnik. Če ga boste povprašali še o čem drugem, vam ne bo rad pripovedoval. Toda...

Slavku je bilo tedaj šestnajst let. Nemški okupator je četrti leto gospodaril in ropal ter moral po naši lepi slovenski zemlji. Slavkov oče in brata bila že nekaj časa v hosti pri partizanih. Tudi Slavka bil tedaj Slavko. Toda Slavko ni bil ustrašil ničesar. Zaradi svoje mladosti je hodil po gozdovih, poljih in travnikih še bolj samozavestno. Kdo bi si bil pač mislil, da je Slavko partizanski kurir. Tudi Nemci ne, čeprav so ga imeli kar dvakrat v obroču. Pa tudi tretjič, ko so ga dobili, se je izmazal. Z veseljem je prenašal vse napore. Pa je prišel dan, ko je dobil nalogo, da gre z večjo skupino partizanov na Dolenjsko. Kmalu potem, ko so partizani prešli Litijo in Smartno, so padli v sovražnikovo zasedo. Slavko je bil med tistimi srečnejši, ki jim je uspelo pobegniti... Potem pa spet nazaj pod Sveto goro.

Še nekaj časa je »malik kurirček Slavko« prenašal pošto. Vsak kotiček pod Sveto goro in okoli nje je poznal. Ni bilo kotička, kjer ne bi šel Slavko podneti in ponoči, ob vankem času. Sam ali s tovarišem. Poznali so ga vsi partizani, ki so se mogoče včasih le dan ali dva zadržali v tisti okolici. In radi so ga imeli. Se posebej takrat, kadar je prinesel kako razveseljivo novico. Ali pa pošto od domačih.

Cas je tekel. Z vsakim dnem je okupator izgubljal oblast nad osvojenim, nasilno osvojenim slovensko zemljo. Partizanski napadi so se vrstili, danes tukaj, jutri tam. Treba je bilo enkrat za vselej okupatorju povedati in pokazati, da ni zaželen pri nas. Tako je Slavka zanesla pot v jurišni bataljon Kamniško-zasavskega odreda. Tudi tu se ni bal Slavko ničesar. Vseposled je hotel biti poleg, med prvimi. Tako je šel z jurišnim bataljonom od borbe v

borbo, iz kraja v kraj. Dokler ni komčno napočila že tako dolgo pričakovana svoboda.

In če boste danes takole povprašali Praznikovega Slavka o njegovi partizanski in o najtežji podvigi, ki ga je storil v tem času, vam ne bo odgovoril. »Kaj bi,« pravi sam. »Saj smo se vsi borili in vsak po svoji moči doprinesli, da smo izgnali sovražnika iz naše zemlje«. Samo to bo povedal. In nič več.

Slavko in njegov starejši brat Ivan sta se ob osvobodilni

tvj vrnila domov. Oče Ivan pa je padel na Dolenjskem...

Se in še bi lahko pisali zgodbe o malih kurirjih, ki so tvegali vse, samo za to, da bi pravčasno prispela poročila in obvestila iz edinice v edinico. O hrabrih jurišnikih. O mladincih, ki se niso ustrašili ničesar, pa čeprav so šli naravnost v smrt. S pesmijo in z nasmehom na ustih. Mladi so bili pripravljene žrtvovati vse!

(ma)

V SRCU STARE ZETE

Pomlad je in kaj si moremo misliti lepšega, kot je čudovit izlet v srce stare Zete, v erogorsko Cetinje. V mesto, ki čuti toploto poletnega sonca in razgleda, krša od prvih aprilskih do poznih jesenskih in prvih zimskih dni. Doha oster planinski zrak in hkrati oznanja bližino morja.

Zjutraj sedemo z nekaj pari košatih brk in košeniljskih teles v velik »Tarin« avtobus, ki nas po romantični, a vrtoglavi cesti, polni na videz nezvočnih zavojev, mimo stariških prepadev, varno, z veliko brzino popelje proti Črnojeviču Rijeku, mimo zelenkastega ogledala Skadrskega jezera naprej v brez in v nove zavoje, pod skrbnim vodstvom erogorskega šoferja.

Na Cetinju nas pozdravi sonce in častiljivost starih hiš. Hodimo po ulicah, ki skoro vse spominjajo na zgodovino. Zreimo v mogočen relief Črne go-

re, smo v sobi, kjer je kralj Nikola pripravil bojne nare, in v hiši, kjer je ustvarjal veliki Njegoš.

Nehote deluje domišljija. V spomin prihaja tisti stari koščer, ni in neupogljivi erogorski človek, ki je s puško na rami

preživel večino življenja, ki mu je ta siva, skopa zemlja, dežela krvnih pretresov in osveta, naredila toliko grenko življenje, človek, ki pa vendarle nikoli ni prodal svolega ponosa.

Spomin iz tolskih ur in pogled na nekatero posvele glave s erogorskim fepicami poživlja minulost v prividu.

V znameniti biljardi Petrovičev je danes muzej. Njegova bogata zbirka nudi obiskovalcu predstavo o minulih časih. Vrtja se židovite nasadna noše, kup osebnega orožja kralja Nikole, dvorova umetniška dela, dvorana za avdicne, jedilnica... vse v takratnem stilu in blišcu.

Na gričku nad mestom je Orlov križ, v katerem je shranjen vladika Danilo. Celinski manastir, kjer je živel Njegoš, so pred leti restavrirali po originalnem načrtu.

V središču mesta je med borovi in velikimi listevci skrita prijazna cerkev. Okoli nje so grobovi, na njih zelena trava in propadajoči spomeniki.

Od sveta jih loči porjavela, svojevrstna ograja iz puškinih cevi.

Bilo je pred mnogimi leti, takrat, ko so Črnogorci bili ohupen boj s Turki iz sovražniku zaplenjenih pušk so potem napravili to v svojem mestu in drugod edinstveno ograjo.

Nadalje od tu ima Cetinje spomenik, postavljen v spomin rojakom, ki so se vračali v domovino, da skupaj z brati in očeti pomagajo pri bojih za svobodo, a so se neke na morju potopili...

Danes živi Cetinje umirjeno življenje podeželskega mesta. Nekaj desetih študentov se v višji šoli pripravlja za življenjsko delo, vsaki nekaj ur privozje iz Titograda ali Kotora avtobusi, upokojenci in mlade zbirajo v kavarni zvečer pa vse navalj na ceste.

-jak

Oče in sin

V megleno novembrsko jutro so v daljni Nemilji odjeknil strelci iz pušk. Sovražen nasmeh je zaigral na licah švabskih krvnikov...

Fašistična drhaj je terjala spet nove žrtve. Tokrat Slovenca. Enega tistih, ki se niso hoteli, kakor pokorni hlapci, ukloniti nemškemu krvniku, se mu vdinjati in mu zvesto služiti.

Blagotinskih Ciril je tako 11. novembra 1942. leta v daljni Nemilji, kamor so ga v tem letu izselili skupaj z materjo in brati, ostal brez očeta...

Takrat je bilo Cirilu komaj tri leta...

Leta tečejo... Iz malhnega fantiča je čez leta postal Ciril. Močan in krepak pant. Fant, ki bi gore premikal.

Fant, ki sicer ni slišal očetovih zadnjih besed, preden so ga ustrelili: »Sine moj, ne pozabi za kaj sem se boril!«

A jih je kljub temu z vsakim dnem bolj izpolnjeval.

Včasih se mu je zdelo, da vidi pred seboj očeta. Močnejšega in

hrabrega. Moža, ki se ne bi uklonil nikomur. Takrat je bil Ciril ponosen. Ponosen na očeta.

Na očeta, ki je dal vse, kar je imel najdražjega — svoje življenje za domovino.

Tako je Ciril sklenil, da mu bo zvesto sledil. Ko je dokončal obvezno šolo, je sklenil, da se vpiše na elektro oddelek Industrijske rudarske šole v Zagorju.

Tri leta, ki jih je prebil Ciril na Industrijski rudarski šoli v Zagorju, so hitro minila. Tri leta veselja prešerne mladosti. V družbi s tovariši iz vseh predelov naše prelepe domovine.

Tri leta. Kdo bi se jih sedaj ne spominjal rad! Spominjal let presrečne mladosti...

Ko je tako Ciril v letošnjem januarju poslušal govor tovariša Tita na VI. kongresu Ljudske mladine Jugoslavije, ki je bil v Beogradu, je bil tudi sam tako navdušen, ko je vsa Jugoslovska mladina dobila nalogo in tudi enodušno sklenila,

da zgradi novo avtomobilsko cesto Bratstva in enotnosti od Ljubljane do Djevdjellje.

Ze takrat je Ciril v sebi sklenil, da se bo v letošnjem poletju, po končanem šolanju in po opravljenem zaključnem izpitu na šoli, pridružil graditeljem avtomobilske ceste Bratstva in enotnosti. Menil je, da boče tudi na ta način slediti očetu, ki je dal za stvar socializma življenje. Ciril se je tako hotel oddolžiti domovini, narodu in vsem tistim, ki so nam priborili lepši današnji dan, poln svetlobe, poln mladosti in poln sreče.

Ko so na Industrijski rudarski šoli v Zagorju sestavljali spisek mladincev-graditeljev avtomobilske ceste Bratstva in enotnosti, je bil Ciril med prvimi...

SEVNICA, MESTECE OB SAVI, KJER JE TUDI SEDEZ LESNE INDUSTRIJE

In tako se je Ciril 1. junija pridružil tisočim in tisočim graditeljem avtomobilske ceste Bratstva in enotnosti. Kot brigadir v mladinski delovni brigadi narodnega heroja Toneta Okrogarja-Nestla.

In takih Cirilov je na avtomobilski cesti Bratstva in enotnosti precej. Sin noče zaostajati za očetom. Hoče nemojteno po zahtani poti naprej. In prav je tako.

(ma)

RANJENICI NA SELINGORI

Smrt je zrla v oči

Danes je Mirko Grabež direktor nekega podjetja v Jajcu, Ibro Cilič pa uslužbenec v enem izmed bosenskih občinskih ljudskih odborov. Oba sta prvoborca. Pred petnajstimi leti sta se znašla na Sutjeski, v v.harju najstrašnejše ofenzive.

Ko smo tisti dan letošnjo pomlad v Sarajevu sedli skupaj, sta oba živo posredovala drobce iz nenapisanega dnevnika krvavega meseca.

Reka je monotono klocotala skozi črno tesen. Bila je noč. Na ustih borcev se je pojavila tista toliko pričakovana in obetajoča beseda: Sutjeska. Proboj preko Sutjeske. Ročte, izšete do kosti, so prijele druga drugo. Tovariši je začutili hlad tovariša. Zapljuskalo so prve stopinje v neznanj močroti, telesa so zabredla v divjino vodne stie. Ustajali so se klati, vrgali se je siva ve-

riga, trupla so za vedno izginjala v temo. Brat je izgubljal brata, mož ženo, mitraljezec svojega pomočnika, tovariš tovariša.

Komaj so izveneli poslednji akordi žalostnega prehoda na reki, že so se na suhem oglašili novi, še močnejši. Zarozgetalo je nemško orožje, izza vsakega drevesa je švigal ogenj, ki mu je bilo ime smrt. Bilo je hujske ko v peklu, če že naj bo ta prisposoba tistega najhujskega, kar se more človeku dogoditi. Borci so padali, ko živi okostnjaki. Tekla je kri. Zadolneli so proslavljeni šarci, mitraljezi in puške, ki so nanje pritskale roke borca iz Bosne ali Črne gore, Dalmacije ali Srbije in Slovenije. Mogočno in strašno. Kri se je pomešala v potok. Tu nekje vstaja podoba legendarnega komandanta Save in njegovega belca. Bil je na čelu borcev, neustrašen, poln energije kakor vedno. Napadal je. Bunker se je razpočil, od

bomb, ki so mu še pred nekaj sekundami visele ob telesu. Tovariši so slišali njegov zadnji vzoklik — naprej, potem pa se je prereštan z zrni iz druge švabske utrdbe za vedno zgrudil.

Nič ni pomagalo. Vročica je postajala čedalje večja in tifus, ta prokleti, tisočkrat prokleti sovražnik borcev s Sutjeske, je začel breknati na prvo struno. Telo, saj ne vem če to sploh smem tako imenovati, je bilo sama kost in koža. Potem pa še neprenehne bolečine in blodnje, v katerih bi z golimi rokami davil vse, kar je dišalo po sovražniku, v katerih sem z lesenimi palicam; meril in streljal na avione. Ležali smo v mnogo prenatrpanem prostoru, zrl, kako je smrt grabila tovariše in čakal na trenutek, ko se bo lotila, tudi nas.

Tedaj so od nekeod pribrenčala letala in nas z bombami pregnala še iz te revne realnosti v najtršo podobo, ki si jo je mogoče zamisliti. Na pol omočeni, nekateri ranjeni, smo se razbežali v hosto na vse strani...

-jak

Ukaz domovine

Nemirno se je premetavala na postelji, tisočkrat se je obrnila, zdaj mizala, zdaj strmela v temo, ki ji ni in ni hotela pričarati spanca. Tako je bilo noč za noč, odkar se je moral umakniti v ilegalo sin Janko, edinec, v katerega je v prvi uri njegovega življenja položila vse svoje upe, kajti ko je Janko še potoval na svet, so ji moža odpeljali orožniki in Bileča ga je pogoltnila, ne da bi kdaj videl sina.

Kot na filmskem platnu so se v teh nemirnih nočeh brez spanja vrstile pred njo slike in slike iz sinovega življenja. Kljub bolečini in moreči skrbi, ki ji je kljubovala v srcu, se je morala nasmehnuti ob spominu na leta, ko je bil Janko še otrok. Kakšni vse ji je zagodel! Za vse ga je imela dovolj: za veselje, jezo in skrb. Dostikrat je ob njegovih početjih le s težavo ohranila resen obraz. Nikoli ni poskušal ničesar tajiti, vedno je priznal vse natak tako, kot je bilo in vedno na tak način, da se ji je polegla jeza, še preden je bil s svojo izpovedjo pri kraju.

svojo sobo in slonel ob knjigah, Joško ga je dnevno obiskoval. Potem je bilo teh obiskov vedno več, prihajali so fantje, ki jih mati nikoli prej ni videla. Če je vprašala Janka za pojasnilo, se je navihano nasmejala:

»Ne skrbi, mamica, je že prav tako!«

Nekega večera, ko je že legel, je naneslo tako, da je šla v njegovo sobo, kar sicer ni bil njen običaj. Svojim očem ni mogla verjeti, pa je le bilo res: Jankova postelja je bila

»Orožje?... začuden je zastrmel vanje, kot da prvič v življenju vidi ljudi pred seboj. »Mož sin naj bi imel orožje? Kaj pa naj bi počel z njim, saj je še otrok!«

Pregledali so vsak kotiček, celo v štedilnik so pogledali, čeprav je gorel ogenj v njem. Trkali so na pod, na stene, nobenega rezultata. Pustili so za zabo divji nered in jezni odšli.

Bilo ji je, kot da bi vstala od mrtvih. Moreča skrbi ji je st-

Knack je planil s stola. Z divjo močjo je udaril Janko v obraz, da ga je v hipu obilila kri.

»Govori pasji sin, sicer te zdrobim v sončni prah!«

»Jaz sem vam povedal vse, kar sem vam imel za povedati. Nimam vam povedati ničesar več!«

»Kdaj, komu si povedal?«

»Povedal sem vam vsem, ko sem bil še na svobodi. Ko so gorela vaša skladišča, ko so fr-

da to so stvari, ki jih pravica vedno zmaguje. In ta je na naši strani.«

Knackov bikovski vrat je zalila kri. Če bi smel tegale smrkoyca sedajle zdrobiti, strel! S težavo se je premagoval. Zlomiti ga, da bo govoril — tako nalogo je dobil od svojih nadrejenih.

Šest dni so ga zasiljevali brez prenehanja dan in noč. Uporabili so vsa sredstva ed priliznjena prigovarjanja in prepričevanja do zverinskega pretepanja, ko mu je Knackov bič v kosmih trgal meso s telesa. Janko je molčal kot zid.

Knack je dal pripeljati njegovo mater. Ni mu ušlo, da je ob pogledu nanjo Janko prebledel kot mrlič in da so se materi ob pogledu nanj zašibila kolena.

»Tako, bandit! Sedaj boš govoril. Če pa ne boš — za prvi tvoj negativni odgovor bom dal tvoji materi izrezati iz telesa petokrako zvezdo in ti jo bom prilpil na čelo. Pravo, rdečo zvezdo... Zadovoljno in z užitkom se je smejal.

»Mati, mama!« V krliku, ki se je iztrgal iz prsi izmučenega fanta je trepetala bolečina, ki presega moč vsakega človeškega srca.

Knack je v tem videl svojo zmago. Bil je prepričan, da je končno našel sredstvo, s katerim ga bo strl. Se na misel mu ni prišlo, da bi se sramoval izrabljati najsvetejša človeška čustva v najizkoptnejše namene. O sredstvih, ki jih je uporabljal, ni bil vajen dajati računov ne pred kom drugim ne pred samim seboj. Bil je pač »nadčlovek« kateremu je dovoljeno vse...

»Kdo te je organiziral? S kom si sestajal? Koga si organiziral ti? Govori!«

Pred Knackom na mizi se je bleščal svetel, oster nož. Namenoma ga je položil na mizo tako, da je Janko gledal vanj.

»Molči sin, ker bi me tvoje izdajstvo bolelo bolj kot vsa njihova zverstva. Ne sebi — domovini sem te rodila! Hušje od tvoje smrti bi me bolela sramota, da sem ji rodila izdajalca!«

Materine odločne, zapovedujoče besede so kot nož rezale tišino. Janko se je vzravnil in izza priprtih trepalnic se je zaplil v Knacka ponosen, kljubovalen pogled.

Gestapovec je bil prazen — zavedal se je, da je izrožabil. Spoznal je, da je majhen in nebojliiv proti sili, s katero se je boril, čeprav ima v rokah vsa razpoložljiva sredstva, v občutku te strašne nemoči je zgrabil pištolo in streljal, streljal, dokler ni utihnila.

Mati in sin sta izpolnila ukaz domovine.

Naprej

Z ranjeno nogo se je v nosilih polzevo pomikal z esalomom ranjenih in razbolelih borcev po kozjih stezah nad Sutjesko, dokler ni nekega dne iznenada presekala poti sovražnik in z obilico zrn prešetala izžeta telesa borcev.

Brico se je z nečloveškim skokom zavlekel globlje v hosto. V samotni tisočletnih dreves, ki so mu bila ta čas pošast, največja slast in dobrota hkrati, je osamljen razmišljal, kaj naj stori, kako naj se odloči.

Brž stran, to je bila edina misel. Stran od tega pošastnega mesta, kjer so našli smrt njegovih tovariš, stran od krvi, ki se je topla pretakala iz njihovih teles. K partizanom.

Bolj je drsal kot hodil po ovlaženi zemlji. Rana ga je čudno skelela in iznabijala grahove znojne kaplje, ki so lepilo bežno obleko, raztrgano od neprestanih borb in poti, na koščeno telo.

Minute so bile dolge ko ure, ure daljše kot dnevi. Vsakih nekaj metrov je počival, samo hip, nato pa se je še odločneje pognal naprej.

Ko si je našel pripravno palico, je postala hoja za spoznanje prijetejša.

Ko je našel kos trave, je začelo srce spet topleje biti, roke pa so nenasično grabile po zeleni ploskvi in tlačile v usta.

Proti večeru je naletel na razpletene žice švabske zveze.

Mimil je dan. Minile so ure novega dopoldneva.

Vas, ki jo je uzrl pod bregom in se je prvi hip otroško razveselil, mu je pripovedovala o strašni bitki, ki se je odigrala, o smrti, ki je tu pokosila vse, kar je našla živoga. Porušene hiše, trupla mož, žena in otrok. Krvava cesta, ob kateri je obležalo že najedeno kljuse. Nekaj ducatov črvov in muh je še vedno opravljalo svoje mesarsko delo. Bricove roke so zagrabile v to živo meso, pri prstih, ki so trgali surovo jed, se je izmotaval gnusni mrčes.

Roke so grabile, v lakoti slabo čistile in metale v usta.

Brico si ta hip v divjini ni mogel predstavljati lepšega ko ta boren kos neslanega in smrdljivega mesa.

S kvadratom umazane krpe, ki jo je našel, si je za silo povezal zvežajočo rano. Umazanija je prodira do nje. Odprtina je bila še večja in zajedli so jo črvi.

Spet se je pod trudnimi nogami majala pot. Spet so bežale ure. Oči so zrle v trupla, ki so nepremično za vedno obležala, v razmetano opremo in prešetana debila.

V lomastenju, ki je prihajalo čedalje bližje, je čutil bližino partizanskih nog. Prihajala je skupina Fricov. Zadnji hip je našel zavetje pred njihovimi izbuljenimi očmi in naperjenimi brzostrelkami.

Lakota je postajala čedalje glasnejša. Moči so ga zapuščale.

Iz kupa pepela, ki ga je v osamljeni vasi pustil kdovekdo, je iztisnil še iskrico ognja, ki je prižgal dračje, ki se je znašlo nad njim in pregrelo premrle ude.

Polaščala se ga je čudna slabost. Vedel je, da že skoro tretji dan ni ničesar jedel.

Sezul je čevlje iz domače kravje kože in jih lizal. Položil jih je na žerjavico, da so zlezli v kepo. S kamenjem jih je stolkel v prah in použil...

Gristi ni mogel, ker mu je večina zob izpadla.

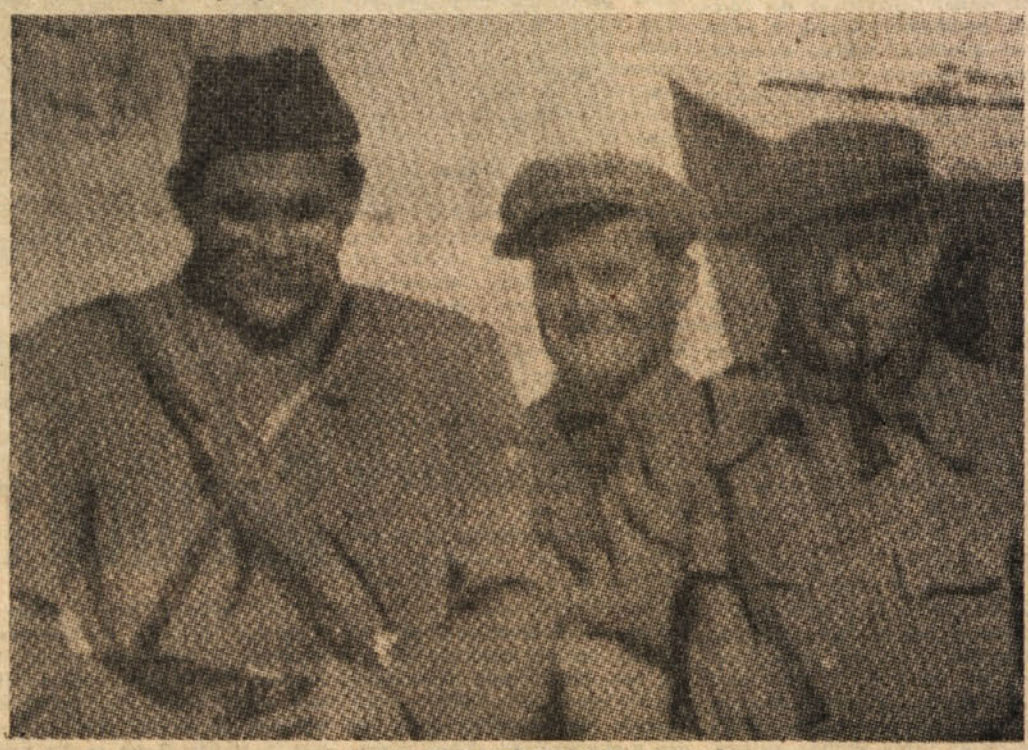
Bos je taval naprej. Hotel je sezuti nekoga, ki je ležal mrtev ob njegovi poti. Šele ko se je približal, je videl, da je še na pol živ, najbrž obnemogel od poti.

Ni mu mogel pomagati. Ves je zatrepetal, ko je zagledal njegov čudno spačeni obraz.

»Takšna usoda čaka mene,« je na pol nor blebetal...

Šesti dan ga je ležečega pri neki bukvi našla skupina partizanov, brez moči. Prve besede, ki jih je izrekel so bile:

»Naprej, na furš, k našim!«
Po pripovedovanju: Ja. Koprivo

SAVA KOVACEVIĆ IN VASO MASLESA

nedotaknjena in njega nikjer. Kdaj, kam in kje je izginil? Čemu? Vse noč je prečula, proti jutru jo je zmagal rahel spanec. Ko se je prebudila, je Janko že požvižgaval v kuhinji.

»Dobro jutro, mamica, danes si pa pozna!« jo je pozdravil. »Pozna... kako naj ne bom pozna, ko pa vso noč nisem zatisnila očesa. Čuden si zadnje čase, Janko! Mislim, da kot mati imam pravico vedeti kaj holiš, s kom se družiš in kaj počneš!«

Janko se je odkašljaj. »V zadregu me spravljša mama. Vendar, če že holiš vedeti — počnem samo tisto, kar sta me učila oče in ti.«

Začuden ga je pogledala.

»Saj očeta...«
»... še poznal nisem nikoli si hotela reči. Poznam ga, mama, saj sem ga spoznal prav iz tvojih besed. Mislim, da je čas, da začnem tam, kjer je nehal on.«

»Ne lažite! Skriva se! Povejte, kje je in kje ima orožje?« skala srce, ki je iskalo sina. Kje je, je živ? Vedela je, da je skrbno nadzirana, vendar je tudi skozi oboč, ki se je stezal okrog nje, kdaj pa kdaj predlo Jankovo sporočilo: »Ne skrbi, mama, živ sem!« Potem pa je zvedela, da je s toliko truda znova povezana organizacija znova izdana. Podrobnosti, koga in kje so ujeli, ni zvedela. Toda nobena stvar na svetu ni tako občutljiva, kot je materino srce. In to srce je slutilo strašno resnico: ujeli so ga! Ko bi zvedela o njem kar koli že, samo da bi vedela, kaj je z njim! Noč za nočjo so jo varali fastni utripi sreč, ko je prisluškovala v temo. In tisto noč so se res oglašili koraki, toda ti koraki niso bil Jankovi, bili so težki, trdi...

... Surove roke so jo pograbile in sunile čez prag. Vrgil so jo v avto in odpeljali. Se preden se je dodobra zavedala, kaj se je pravzaprav zgodilo, je stala oči v oči z gestapovcem Knackom, učlovečeno zverjo.

»Vesela vest, gospa, zadovoljno si je mel roke. Vašega sinka smo prijeli. Tistega sinka, ki je bil se premagajken, da bi lahko imel orožje.« Potrudil se je, da bi vso svojo ironijo zil v to naznanilo. Bilo ji je, kot bi kača sikala okrog nje. Potem je njegov glas postal nenadoma trd in surov:

»Ko se bosta srečala, ga priverite do tega, da bo spregovoril. V nasprotnem primeru pripišite sebi posledice!« Pomignil je gestapovcema, ki sta jo pripeljala, in hip nato so se zaprla za njo vrata celice. Vendar — to kar ji je povedal gestapovec, jo je navdalo z veseljem in ponosom: njen sin molči, niso ga zlomili...

Podatki, ki je z njimi razpolagal Knack, so govorili, da je Janko eden izmed voditeljev skupin, ki so sodelovale v mestu, ki so jim delale toliko in takih pregledav, da se teh dogodkov tudi trdookožni gestapovci niso mogli spominjati, ne da bi jih bilo sram. Knack se je glede na fantovo mladost odločil, da bo najprej poskusil z lepim. Mirno, kot da stopa v svoj razred, je stopil predenj Janko.

»Vidim, da si skoro še otrok! Koliko pa si star?« ga je prijateljsko vprašal.

»Dovolj, da znam ljubiti domovino in sovražiti vas.«

»Zapeljali so te, fant! Toda mi smo ljudje z uvidenostjo. Dali ti bomo možnost, da popraviš svojo zmotu. Tvoja domovina je sedaj rajh. Zanj se moraš boriti. In če boš povedal, kar te bom vprašal, boš dokazal, da si vreden svoje velike domovine!«

Knack je opozoval, kakšen vtis je napravil njegov slovesni uvod. Janko ga je pogledal v obraz s takim prezrom, da ga je mrzlo spretelo po hrbtu. Povesil je pogled in črtal s sviničnikom neke podobe na papir.

»Povej, kdo te je organiziral za delo in koga si organiziral ti?«

»O tej stvari, da bi vam polagal račune, ker vas ne smatram za oblast. Vse, kar sem storil, sem storil za svojo domovino in edino pred njo se čutim odgovornega za svoje delo.«

čal v zrak vaši kamioni, ko so se pod vami podirali mostovi — takrat sem vam govoril. Mislim, da je ta govorica bila jasna in nedvomna! In nisem govoril sam. Vse moje ljudstvo, kar ga je poštenega, govori z vami v jeziku, v katerem se edino da govoriti z vami. Te je strah te govorice, gospod gestapovec? Skozi priprte trepalnice je Janko tako ostro in izjavajoče gledal Knacka, da se je ta zdrnil pred njegovim pogledom in zavpil:

»Pes, zaslišujem jaz tebe, ali ti mene?«

»Z vso pravico jaz tebe. Ti mene nimas, kaj, Braniš sem, kar je moje, naše. S kakšno pravico mi to lahko zabraniš? Z nobeno! Zabranjuate nam lahko z bičem, pištolo, zapori, vešali, streljanjem. To-

LISTI IZ VELIKIH DNI

Pojdite k Hasanu Begoviću, so mi svetovali tovariši iz Jablanske Zveze borcev. Boril se je na Sutjeski, bil je v spremnem vodu tretje divizije, večkrat se je srečal z Vrhovnim štabom. Na griču nad mestom ima hišo, rad vam bo povedal kaj o tistih časih.

Bilo je letošnjaj pomlad v Jablanici. Res sem ga obiskal. V beležnici so na nekaj straneh popisani njegovi spomini.

Ko sem te dni pripravil material s Sutjeske, sem v obliki gradiva, intervjujev in drugih zapazanj s poti po sledih Pete ofenzive obstal prav pred temi zapiski. On je bil eden izmed tisočev v partizanski vojski, navaden borec, ki je videl in prenašal strahote. Kako se mu je vse to vtisnilo v spemini? Mnogo smo že slišali o najznačilnejših operacijah in dogodkih iz tistega časa; o njih so nam pripovedovali nekdanji komandanti in drugi, prav tako zanimivi pa so tudi utrinki, ki so se ob teh še porajali in ohranili.

Njegova stara je skušala izdatno kavo, utišala sva radio in zavzela najbolj primeren kot v hiši. Tako sva bila nared za pot v minulost tistih krvavih let, k; so dala koščenu in razgubanemu obrazu starca svoj pečat.

1942. leta je vstopil v Konjšičo odred, ki je pozneje tvoril osnovno mostarskemu bataljonu, katerega sile so prešle v sestav 10. hercegovske brigade. Brigada je bila po nekaj mesecih formirana v Tretjo udarno divizijo. V spremnem vodu Tretje divizije je doživel napad na Jasce in znamenito bitko za Prozor. Ze tu se začno spomini na široko razpletati. Podrobni opis bitk ob zavzetju Zabljaka, hudih napadov na Pivski planini pod Durmitorjem, ob prelazu Pive, besede o lakoti, tifusu in slabji opremi, ki so spremljali borce tisti čas, o travi, osamljenih drugih zelih n o, navzlic temu, dobrem razpoloženju ljudi. Se posebej, razumljivo v iskrici neprikritega ponosa pa se spominja svojih posebnih nalog, ki jih je opravil v času Četrte in Pete ofenzive. To so razne specialne poti v druge brigade in nekajkrat celo v Vrhovni štab, v Titovo bližino.

Bila je še zima in sneg je visoko ležal po grapah in bregih. Pred napadom na Prozor smo premrli in lačni čakali v Pidršču. Nekega dne sem moral v spremstvu komandanta, ki pripoveduje. »Odsli smo neznano kam. Hodili smo počasi, pot je bila napor-

na. Ustavili smo se na Ščtu. Tu je bil Vrhovni štab, tu so bili tudi drugi komandanti. Imel so sestanke, govorili so o pripravah na udar. Sklenili so kratko in odločno: »Prozor mora pasti!«

Na Ščtu sem bil 24 ur. Prvič sem videl svojega Vrhovnega komandanta. Čeprav je bilo doslej v moji glavi več podob njegove bit, prispodoba še zdaleč ni bila tako popolna kot resnica. Njegov obraz politika, inteligenta, obraz nelzprosnega borca in misleca, je bila podoba človeka, ki ve, kaj hoče. Na njem se je poznala utrujenost, toda oči so jo prezirale, čudovito zarele.

To je bila nepozabna slika. Ko smo bili bitko za Prozor, sem bil nenavadno močan. Bil mi je navzlic mrazu toplo, bil sem mož, ki je pred

ostal nepoškodovan tudi radijski oddajnik. Pohitel; smo do mesta, kjer smo pustili konja. Konj je bil mrtev. Mučilo se je. Naprtali smo si postajala na ramena in prešli tako nekaj ur, dokler v nekaj vasi nismo dobili novega kljusea. Namenšili smo se naravnost v štab Tretje divizije. Radijska postaja je začela takoj oddajati.

Borbe so se še vedno razplamtele. Prišli smo v neko majhno vas, se za trenutek oddahnili, nato pa odrinili spet naprej proti Durmitorju. Naslednji dan, okoli devetih ali desetih, me je poklical vodnik:

Pridi k komandantu!

Komandant me je vprašal: »Ali bi se mogel prebiti preko Pive in dobiti zvezo z Vrhovnim štabom ki je bil takrat menda v Vučjoji gori. Sprejel sem nalogo in odriaj z dvojico tovarišev. Premagali smo mrzlo reko, onstran pa smo dobili zvezo s 7. korajško brigado. Bil je hladan dan in deževalo je. Pokazali so nam smer pot; proti Vučkom polju. Okoli štirih smo prišli do bližine Vrhovnega štaba. Posamezni tovariši, ki smo jih tu spraševali po njem, so samo zmajeval; z glavami in govorili, da zanj ne vedo. Prava sreča, da sem končno naletel na nekoga, ki sem ga poznal še iz prejšnjih obiskov v Štabu.

Vzkljknil sem od veselja. Človek je bil borec spremnega bataljona Vrhovnega štaba. Pošto sem kmalu nato predal komandantu bataljona. V Vrhovnem štabu se je precej spremenilo. Trpeli so pomanjkanje hrane. Z njim sem ostal štiri dni. Potem smo se s naročilom spet prebili do svojih.

Preko Sutjeske smo se prebijali na Zelengoro in naprej proti Vzhodni Bosni. To je bil neprenehni marš. Dan in noč. Vodili smo frontalne borbe. Izmed Kalinovika in Poče smo doživeli zračni napad. Plazeč smo se pomikal naprej. Domala ves dan smo potrebovali za pot, ki bi jo sicer opravili v največ eni ali dveh urah...

Postulal sem in zdelo se mi je, da se vrta pred menoj odlično posnet zmgovisti borbi.

Hasan pa se je ob spominih mučil, obraz se mu je krčlil in oddahnil se je, ko je končal.

Zdaj je mogoč spet glasnejše priviti radijski sprejemnik. Spiker iz Sarajeva je poročal o pripravah za proslavo 15-letnice bitke na Sutjeski.

ostal nepoškodovan tudi radijski oddajnik. Pohitel; smo do mesta, kjer smo pustili konja. Konj je bil mrtev. Mučilo se je. Naprtali smo si postajala na ramena in prešli tako nekaj ur, dokler v nekaj vasi nismo dobili novega kljusea. Namenšili smo se naravnost v štab Tretje divizije. Radijska postaja je začela takoj oddajati.

Borbe so se še vedno razplamtele. Prišli smo v neko majhno vas, se za trenutek oddahnili, nato pa odrinili spet naprej proti Durmitorju. Naslednji dan, okoli devetih ali desetih, me je poklical vodnik:

Pridi k komandantu!

Komandant me je vprašal: »Ali bi se mogel prebiti preko Pive in dobiti zvezo z Vrhovnim štabom ki je bil takrat menda v Vučjoji gori. Sprejel sem nalogo in odriaj z dvojico tovarišev. Premagali smo mrzlo reko, onstran pa smo dobili zvezo s 7. korajško brigado. Bil je hladan dan in deževalo je. Pokazali so nam smer pot; proti Vučkom polju. Okoli štirih smo prišli do bližine Vrhovnega štaba. Posamezni tovariši, ki smo jih tu spraševali po njem, so samo zmajeval; z glavami in govorili, da zanj ne vedo. Prava sreča, da sem končno naletel na nekoga, ki sem ga poznal še iz prejšnjih obiskov v Štabu.

Vzkljknil sem od veselja. Človek je bil borec spremnega bataljona Vrhovnega štaba. Pošto sem kmalu nato predal komandantu bataljona. V Vrhovnem štabu se je precej spremenilo. Trpeli so pomanjkanje hrane. Z njim sem ostal štiri dni. Potem smo se s naročilom spet prebili do svojih.

Preko Sutjeske smo se prebijali na Zelengoro in naprej proti Vzhodni Bosni. To je bil neprenehni marš. Dan in noč. Vodili smo frontalne borbe. Izmed Kalinovika in Poče smo doživeli zračni napad. Plazeč smo se pomikal naprej. Domala ves dan smo potrebovali za pot, ki bi jo sicer opravili v največ eni ali dveh urah...

Postulal sem in zdelo se mi je, da se vrta pred menoj odlično posnet zmgovisti borbi.

Hasan pa se je ob spominih mučil, obraz se mu je krčlil in oddahnil se je, ko je končal.

Zdaj je mogoč spet glasnejše priviti radijski sprejemnik. Spiker iz Sarajeva je poročal o pripravah za proslavo 15-letnice bitke na Sutjeski.

najljubši predmet zgodovina. S kakšni ognjem v očeh ji je pripovedoval o ponosnih korakih vojnih, poznal je vsakega od njih, kot bi to bil on sam in ne Borut, Gorazd ali Hotimir, katerih zgodovino se je učil. S kakšnim zanosom je pripovedoval o bitki pri Termopilah! »Potnik, ki tod mimo greš, povej Lakedemonec, da tukaj mrtvi ležimo, kakor je večidel domovine ukaz!« Z velikimi, rdečim sviničnikom napisanimi črkami je bil napis iz spomenika pri Termopilah napisan v njegovem zvezku.

Kolkokrat je prisedel k njej: »Mamica, pripoveduj mi o očku!« Trudila se je, da bi mu pričarala takega, kot je v resnici bil, človek, ki se nikoli ni bal nikogar in ničesar, razen svoje vesti. Kolkokrat so ga zasledovali orožniki, koliko hišnih preiskav je doživel — preziral jih je, bal se jih ni nikoli. Po zlomu Orjuno so ga odpeljali in ni se več vrnil. Njegov sin pa je vztrajno ponavljal: »Ko dorastem bom tak, kot je bil moj oče!«

S strahom v srcu je spremijala mati dogodke predvojnih dni. Janko se je zapiral v sobo včasih sam, včasih s prijateljem Jožkom. Čula je, kako se šepetaje pogovarjata o nečem, če pa je prišla v sobo, sta imela pred sabo vsak svojo knjigo in se vneto učila. Ko so v mestu zavirale rdeče zastave s svastiko, se je zdelo, da Janko ne posveča temu nobene pozornosti. Zapiral se je v

Takrat je ob pogledu nanj spoznala tisto, kar je s strahom v srcu spoznalo toliko mater v tistih dneh; da njen Janko ni več otrok. Pred seboj je zagledala resen in odločen obraz pokojnega moža...

Potem se je še sama pridružila njegovemu delu, pomagala je kolkor je mogla z delom, nasveti, z dobro materinsko besedo. Sobotiče v mestu so se vrstile in s skrivnim ponosom je spremljala njihov potek. Njen Janko, njen sin je izpolnjeval ukaz domovine...

Nekega večera pa je prišel domov tak, da ga niti spoznala ni. »Mama, vdrli so v našo organizacijo. Ne smem več čakati. Toda v gozdove za sedaj ne morem, moram ostati tu in nadaljevat. Skrival se bom. Ne skrbi mama, vse bo dobro, se je po stari navadi vedro nasmehnil in izginil v noč. Drugo jutro je odkrila, da je vzel s seboj samo eno pištolo, drugo pa je pozabil. Ko je še premišljevala kam naj jo skrrije, ji je pogled ušel skozi okno. Naravnost proti hiši so prihajali trije gestapovci. Srce ji je burno bilo. »Km, kam naj deno te usodno orožje?« Na kuhinjskem oknu se je bohotil ogromen rožmarin. Razmaknila je stebila in spustila pištolo na sredo grma. Tisti trenutek so že trkali na vrata...

»Kje je vaš sin?«

»Kje... saj mu nisem in ne morem biti vedno za petami. V mesto je šel.«

VELENJE mesto srečanj

V Velenju bo odslej vsako leto revija amaterskih igralskih družin — Velenjčani kot organizatorji letošnje revije zaslužijo vse priznanje — Prireditev je uspela — Najkvalitetnejša je bila predstava »Dnevnik Ane Frank«

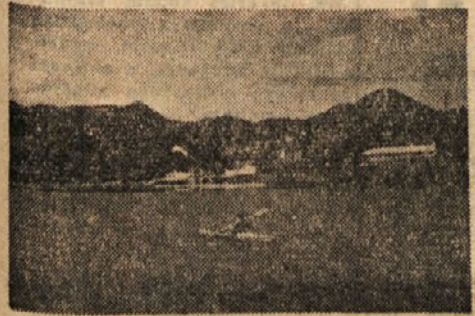

FESTIVALSKI OGENJ GORI PRED KIPOM RUDARJA V VELENJU

20. junija zvečer je zagorel pred domom »Svobode« festivalski ogenj, ki je gorel vse do zaključka uspele revije amaterskih igralskih družin Slovenije. Predlog predsednika »Svobode« in prosvetnih društev Slovenije, tov. Vladka Majhna, da bi odslej vsako leto priredili revijo amaterske gledališke dejavnosti v Velenju, je treba pozdraviti. Sprejetjem tega predloga smo dobili v republiškem merilu kraj, kjer bodo najboljša amaterska igralska družina Slovenije prikazale svoje dosežke.

V dnevi od 20. do 22. junija so se zbrali v Velenju iz Slovenije najboljši amaterski igralci in ansambli in tamkaj pokazali svoje sposobnosti. Dasi ravno je bil čas za pripravo na to revijo nekoliko prekratek, je revija vendar pričakovano dobro uspela. Ob tej reviji smo imeli priliko ugotoviti, da je težko našti v naši republiki primernejši kraj za tako prireditev, kot je prebujajoče se Velenje, kjer niti ni opaziti, da je to rudarski kraj, ampak je človek nehoti dobit vtis, da je nekje v Švici. Ob tej priložnosti so se nadalje Velenjčani pokazali kot zelo dobro organizatorji pozorni gostitelji in hvaležni poslušalci saj so bile vse predstave nastopajočih amaterskih družin kljub slabemu vremenu prav dobro obiskane. Zato je prav če zapišemo: Na svidenje prihodnje leto v Velenju!

TEŽKO JE REČI, KDO JE BIL NAJBOLJŠI Brechtova »Čeraska opera« je delo iz svetovne gledališke zakladnice in je trd oroh že za poklicne ansamble. Kaj šele se-

ENODRUZIJSKE HIŠICE, KI SO JIH ZGRADILI V NOVEM VELENJU

NAJKVALITETNEJŠA PREDSTAVA: DNEVNIK ANE FRANK

Vsi, ki so gledali v Velenju izvedbo drame »Dnevnik Ane Frank«, katero so prikazali igralci »Svobode-Center« iz Trbovelj v izvrstni režiji Karla Malovrha, so bili mnenja, da je bila to najkvalitetnejša predstava v letošnji amaterski reviji. Ne samo gledalci, tudi ugledni slovenski poklicni gledališniki, med njimi prof. dr. Vladimir Kralj, Lojze Filipič, France Jamnik in drugi, ki so se udeležili festivala, so to mnenje potrdili.

Izvedba igre, režija, scenarija — vse je bilo izvrstno. Prav tako je bila odlična igralska in pevskova zasedba med posameznimi igralci, ki je bistvene važnosti za vsako

uprizoritev. Najboljša sta bila v tej igri Anica Pajk kot Ana Frank in Robert Plavšak kot Frank. — Trboveljčani so dostojno zastopali naše revirje v Velenju in upajmo da bodo pristojni činitelji znali bolj ceniti poštrevnost in zmožnosti te gledališke družine in nuditi večjo pomoč za njeno na daljnje uveljavljanje kot doslej. Zaslužijo je vsekar.

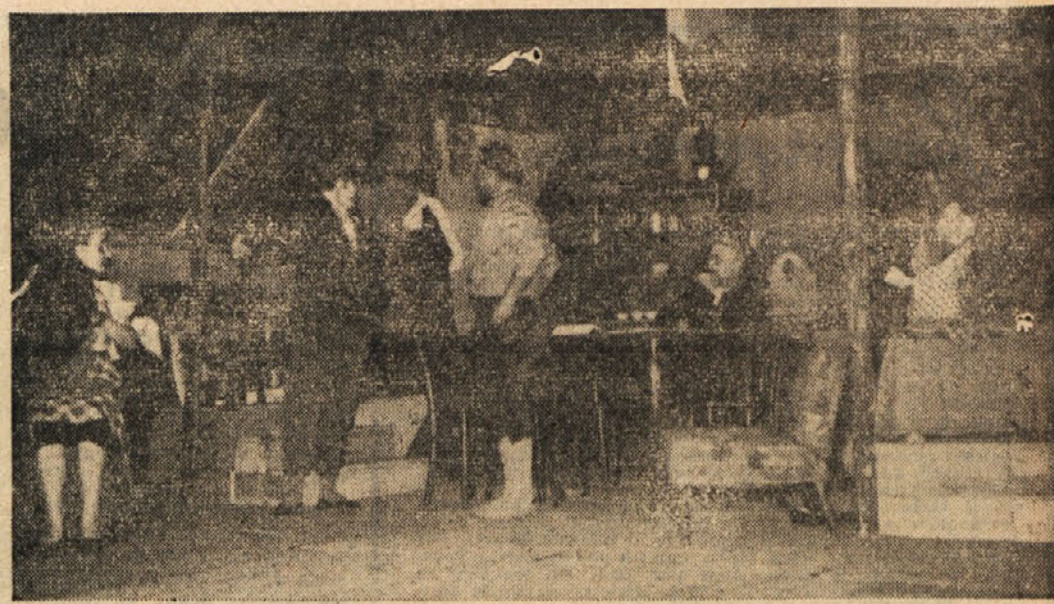
Festival v Velenju pa so zaključili »Jesusovi apostoli«, ki so jih podali mladi igralci Delavskega odra iz Ljubljane v režiji Marijana Belina. Ta predstava je pokazala, kaj vse je mogoče dosežti z mladimi igralci-amaterji, če imajo ljubezen in veselje do gledališke umetnosti.

BOGATE IZKUŠNJE ZA NADALJNJE DELO

Revija je v celoti dosegla svoj namen in nudila je marsikaj, kar bo nadvse koristilo v bodoči ustvarjalnosti naših amaterskih gledaliških umetnikov. Utrdila jih je v samozavesti in opozorila kajpak tudi na nekatere napake, ki se jim bodo znali izogibati v bodočem delu in snovanju. Po vsaki predstavi so se namreč zbrali gostje-gledalci in igralci k razpravljanju o prikazanem delu ter izmenjavali misli in izkušnje med poklicnimi gledališniki, nastopajočimi amaterji. Uspeh revije je zlasti v tem, da smo videli, koliko ljubezni, volje in poštrevnosti je med našimi amaterji do te lepe umetnosti, pokazala nam je nadalje, da je med amaterji lepo številno nadarjenih igralcev, ki bi lahko brez skrbi nastopili v poklicnih gledališnih. Glede jezika bi rekli, da je bil na splošno dober, vendar ga bo treba še bolj negovati in izpopolnjevati. Trud pa se bo bogato plačal. Vsem tistim, ki lahko pomagajo našim amaterskim umetnikom, naj ne bo žal sredstev, ki jih bodo za to žrtvovali.

Naj omenimo ob tej priložnosti še naslednje: Trbovelje imajo prekrasen Delavski dom, gledališki oder in dvorano, kot je imajo malo-kje. Ali pa so vsi poklicniki v kraju do danes res storili vse, kar bi bili lahko napravili, da bi njihovi amaterski gledališki umetniki prišli do svoje zaslužene veljave in zaželi pravo življenje? Ne, niso! Dajmo jim vendar, kar zaslužijo! Če bomo to storili, potem bodo Trbovelje lahko tudi na tem področju, ki smo ga do zdaj tako zelo zanemarjali, postale s časom samostojne in upravi našega Delavskega doma ne bo treba v večini zadržati klicati na pomoč tujih gledaliških ansamblov, kot jih je morala doslej, s čimer seveda notemo reči, da nam niso dobrodošli in jih zelo radi vidimo v svoji sredi...

Velenjčanom, ki tako marljivo grade svoje lepše mesto, pa kljubemo! Na prisrčno svidenje prihodnje leto!

PRIZOR IZ DRAME »DNEVNIK ANE FRANK«

Ljudje in premog

Nekaj dni pred rudarskim praznikom na čelu v trboveljskem rudniku

Pozibavajoče lučke v rovu pred nami so postajale večje in že smo v soju naših svetilk lahko razpoznali obraze možnočne izmene, ki se je vračala domov.

— Srečno!

— Zaminirali smo vam dobro. Lahko boste pošteno pljunili v roke! Poslovili smo se, lučke nočne izmene so se izgubile proti izhodu. Ko sva čez čas z mojim vodnikom, mladim nadzornikom prilezla na čelo, so bili možje že zdavnaj odvrgli srajce s svojih prepotenih pleč. Z vsimi močmi svojih jeklenih teles so se zagrizli v črno steno pred sabo. Zgrbil sem se v kot in jih opazoval, kako so pozorno poslušali nadzornika, ko jim je dajal navodila. Bila je to tista posebna zavzetost, ki jo srečujemo vse, odkar sem se jim zjutraj pridružil pred vzhodom v rovu. Na poti, in ko smo se v prepletitvi koljeni počasi cijazili v vlakcu. Vse misli so odpadle, ostala je samo ena: premog!

— Kameran, pazi! Odekočil sem. Težka jeklena stojka se je počasi zvalila čez hloh, kjer sem se trenutek prej tako brez skrbi medital. Plaho sem se ozrl v temo in pogled se mi je srečal s hudomušnim bleском dveh smehljajočih se oči.

— Nič huđega, samo pospravljamo!

Kompresorski vitelj je spet zapiskal in iz na pol zrušenega rova povlekel novo stojko. Iz izžrpanega rova pobirajo preostale stojke, ponoči pa bodo nastalo praznino zapihal s peskom.

Mladi nadzornik je prisedel in medtem, ko je odvijal malico in pričel nositi poštene zalogaje v usta, sva se šele prav spoznala. Od 14. leta je v jami, napravil je rudarsko šolo, delal kot kopač. Pred leti pa, ko so v Trbovljah odprli tehnikum, ga je zamikalo, da bi si svoje znanje izpopolnil. Vpisal

čutil sem pritisk v ušesih in ko se je dušični smodnikov dim razkadi, je bila po sredini rova nakopičena gora premog.

— Zato smo tudi pokrili transporter. Premog, ki je legal nanj, bi ga tako stisnil k tlom, da ga motor ne bi mogel več premakniti. Sedaj pa bomo počasi odkrivali plošče in transporter bo postopoma odnašal premog, dokler ne bo vse kup spodaj v šahtu. Vidiš, gre čisto avtomatično.

— Izum?

— Da, naša skromna knapovska racionalizacija. Toda povečala nam je proizvodnjo za skoraj polovico. Sedaj lahko miniramo dvakrat na šint in to celo čelo hkrati.

Rudarji so pomalicali. Stari kopač pa je zagrebel v premog velike težke roke, in nežen, skoraj ljubkujoč prijem.

— Glejte, kako se leskeče, diamant se ne lepše. Kako je lep, to naš premog!

Lopate in krampi niso obstali.

— Pohitimo tovariši. Se tale kup naložimo, ob pol dvanajstih pa moramo najkasneje premakniti progno in zaminirati.

— Bomo, seveda bomo! Lopate so se še odločneje zadržale v premog in zdelo se je, da je tudi transporter globlje zasopel.

— Pohitimo, naši tovariši v popoldanski izmeni morajo do-

veda za velenjske odrske amaterje, ki so v tej uprizoritvi nastopili večinoma z novimi igralci. Velenjčanom so vsi izrekli priznanje in pogum, da so se lotili tako težkega gledališkega dela in ga tudi dostojno prikazali. Priznanje in pohvalo so zaslužili režiser Franc Korun in vsi igralci.

Ptužjanci so pokazali, da imajo sposobne igrače, saj so nam v drami Jožeta Kranjca »Direktor Campa« pokazali predstavo na kaj lepi ravni. Lep odski jezik je odlična teh igralcev, režiser Adolf Anderje pa je zbral okrog sebe dober amaterski ansambel.

Dve domači odski deli, in to Marinčeva »Komedijska v komediji«, ki so jo uprizorili igralci zagorske »Svobode«, ter Suhodolčanova igra »Oblaki so rdeči« v izvedbi »Svobode Slava Klavora« iz Maribora sta bili za gledalce pravzaprav presenečenje. Reči moramo, da so Zagorjani igrali to delo kot poklicni gledališniki, ne

PRIZOR IZ IGRE »KOMEDIJA V KOMEDIJI«

Spomini starega knapa Reševalna ekipa ni zamudila

Zvezdnata noč Rudnik počiva. Nočna izmena je že v jami... Naenkrat zatuli sirena — oglušajoče in zateglo...

Ljudje se dramijo iz spanja; odpirajo se okna. Kaj se je zgodilo? Nesreča v jami? Sirena še vedno zateglo zavija; v jasni noči je različno videti belo paro, ki se dviga navpično v nebo in izhlapeva.

Kot bi trenil, sem oblečen. Otroci pripaljšajo v kuhinjo: »Oče, povej, ali gori? Kam se odpravljamo? Nemirno cepetajo, ker jim ne odgovarjam, le Malka jih miri in naganja nazaj v posteljo. Povsem mirna je; ni prvič alarm...

Potem me pospremi na plan, in čeprav tečem kot dvanajstletni mladenič, čutim, da je še vedno na pragu; boji se česa huđega. Med potjo premišlujem. Ogenj? Plin? Morda plaz, ali pa samo manjša nesreča. Nekoliko prestrašen se spominim zadnje večje nesreče. Hudo je bilo takrat; na tretjem horizontu se je vžgalo, v izkopu je obtičalo trindevsetih knapov. Ogenj jim je zaprl pot nazaj, in takrat je zadelo tudi starega Martina, menda bi moral delati le še nekaj dni, potem bi odšel v zaslužen pokoj. Hudiča, človek nikdar ne ve...

V naši reševalnici so že skoro vsi zbrani. Vask jemlje svoje stvari iz omar. Nič ne govori, vse oči so uprte v nadzornika Franca, ki je že nared. Slednjic se mu počasi iztrga iz ust: »Fantje, v starem delu jame je menda vdrl plin, nikar ne sprašujte, samo to vem, ničesar drugega...»

Zdaj smo optnani. V gumijastih hlačah in z »nahrbtniki«, napolnjenimi s kisikom ter plinškimi maskami, smo videti kot strahovi.

Spotoma si popravljamo orodje. Kot sence se naglo pomikamo, skoro letimo proti jami. Zdaj je dragocena vsaka minuta. Kdo ve, kaj nas čaka v jami? In: ali so tovariši sploh še pri življenju?

Pred vzhodom v jamo si natakemo maske in naše svetilke so prižgane. Zdaj gremo v negotovost...

Skušam si predočiti nevarnost. Plin! Doglej še nisimo imeli opravka s tem zavratnim sovražnim kom. Ali so tovariši sploh še tam? Trindevsetih jih je: moj sosed Ivan je bil včeraj po določeni branil na delo, Tonka, njegova žena mu je branila, hotela je, da bi še počakal ne-

koliko dni. On pa ni maral nič slišati; stožilo se mu je po jami. Prekletol!

Kletka danes drsi zelo počasi, in ko nalašč skriplje...

Poslednja skupina je tu. France naroča, kako naj hodimo. Vsem se nam strahovito mudi. In vsi smo mokri kot miši; pod masko je silno zatohlo, kapljice znojne se spreminjajo, v potoke vode... Ob meni nekaj šelesti. Pred menoj gre Tonček, najmlajši član reševalne ekipe. »Nahrbtnik« ga tišči, venomer si ga popravlja. Dobro vem, kaj to pomeni. Fanta je groza pred neznanim: Ni šla, plin. In danes gre prvič zares. Kako bi ga pomiril? Nič ne morem storiti. Prehod je preozek, da bi šla dva vétric.

Se malo in na kraju nesreče bomo. Zdaj smo napeti kot strune. Kri nam buta kot vihar.

Tu smo že v področju plina... odstraniti z obraza maske, bi pomenilo igrati se z življenjem. Se nekaj metrov in v izkopu bomo... Naša očala so popolnoma orosena. Nič ne vidimo...

Slednjic človeški glas. Prispeli smo!

Slišim glas našega obratvodje in naokrog se prižge vse polno luči. Naš France si snema masko. Kaj je znorel? Dvoje, troje najbližjih tovarišev se požene proti njemu...

Prepozno, že vidimo nejasno njegov obraz. Hudiča, mož se zateglo reži. In kot nekje od daleč priplava po zraku besedica; v a ja...

Kaj, potegavščina... Skraja smo tako osupli, potem nas presine veselje. Torej zares vaja: dobro, skrbno pripravljena vaja. In kot v potrdilo, se v medli svetlobi krohotajo obraz trindevsetih tovarišev.

Kajpada, vaja! Počasni si snemamo maske in privijemo kisik. Potem posedemo po vlažnih tleh. Naš France v skopih besedah razloži namen vaje.

Toplo nam je pri srcu. Zares ni nesreče. Vodstvo naše reševalne ekipe je hotelo preizkusiti našo sposobnost, naglico. Ko povzame besedo obratvodja, vemo, da nas mora pohvaliti. V pičli uri smo bili v jami. Takega rezultata nisimo nikoli dosegli, niti pri belem dnevu...

Cudno, vsi smo nekako resni. Se pred minuto smo bili v strašni negotovosti in v silnih skrbeh za usodo tovarišev. In kar ne moremo se otrestiti občutka, da smo izpeljali dobro vajo.

Tonček, naš najmlajši, sedi ob meni. Šele zdaj se mu usta razpotegnejo v smeh. Drhtečih rok si

položil maske v naročje in sname steklenico s kisikom. Močno je zadovoljen in vesel pohvale...

Spet se pomikamo proti izhodu. Na čelu naš France. Kmalu smo na prostem. Zunaj je vse mirno. Takoj potem, ko smo odšli v jamo, so nadzorniki povedali ljudem, da gre samo za vajo. Ko odložimo opremo in orodje, se noč pregiba na jutro.

Hipoma je naša oprema v omarah. Spet smo opravili našo nalogo. In ko France zaklepa našo reševalno sobo in vtakne ključ na določeno mesto, se raztepmo po koloniji.

Danes bo malo počitka. Zjutraj grem spet v jamo, tokrat kot kopač... Zagorje počiva, le doll s separacije slišim butanje lesenih vozčkov... Malka me čaka!

vsje skupaj zmažil v pripravljene luknje.

Streljali bodo — moj ognjeni krati Rudarji so se pričeli umikati v kot rova in med njimi sem spoznal svojega znanca Ing. Majdiča, ki se je bil na inšpekcijski poti po jami, zastavil tu pri nas.

— Srečno, novinarji! Sedaj boš videl naš nov način miniranja.

Kopači so ta čas pokrili transporter z jeklenimi ploščami in čez sredino rova spustili lesene tepihe, kot v šali imenujejo z žico povezane zavese iz tankih polen.

— Ja, še kaj prostora tudi za nas? Ne bi rad, da bi me tako kmalu odpihnilo!

— Kameradi, malo se stisnimo!

— Pozor, streljamo! — nas je prevpil strelni mojster in obrnil električni vžigalec. Zamolila eksplozija. Se enkrat. Za-

— Srečno, tovariši, kako je? — Nič novega!

Samo na separaciji so ta dan zapisali: dopoldanska izmena je v Kadunji nakopala 300 vozčkov premog.

DANES JE MED REŠEVALNIMI EKIPAMI VEDNO VEČ MLADIH RUDARJEV. VSI OBETAJO POŠTATI STROKOVNO SPOSOBNI REŠEVALCI

biti delovilište pripravljeno! — Tukaj ni fraz o tovarištvu.

Nazaj grede sem se moral spet sploščiti ob tla. (Svojih 186 cm!) Mimogrede so mi pokazali še nov šaht, ki so vsi zelo ponosni nanj. (25 m višine!) jo, koliko stopnic! Ustavili smo se še na številki 2A.

— Tu odpiramo novo premogovno polje!

Voda je curkoma vdirala v rov in se zajedala v oblike, kožo in prodirala v škornje.

— Koliko še imamo?

— Še 17 metrov, pa bomo skupaj!

— Bomo do praznikov?

— Moramo. Tu nas čaka premog. Veliko novega premog!

Pred vzhodom v rov sem se spet srečal z možmi iz Kadunje. Pri okencu so oddajali svetilke, ki so iz svojih izžrpanih akumulatorjev že medlo svetile. Prav tako kot možje, ki so jim gubi trudno zaostajali.

— Srečno, tovariši, kako je? — Nič novega!

Samo na separaciji so ta dan zapisali: dopoldanska izmena je v Kadunji nakopala 300 vozčkov premog.

BORUT FLAVŠAR

Perce pripoveduje

Gotovo ste se ob branju zadnje številke našega lista vprašali, kaj pa je s Pepčkom. Ali je zaradi poletne vročine in časa dopustov kar utihnil. No, kakor pa vidite danes, sem spet tu s svojimi bodicami. Priznam pa moram, da vi, dragi bralci in bralke našega lista, še vse premočno sodelujete z menoj. Premalo mi pomagate pri iskanju napak, pri odkrivanju nepravilnosti.

Trbovlje so lep kraj. Mesto se razvija, iz dneva v dan rastejo nove stavbe, nova poslopja. Pa tudi sicer si Trbovljčani na vsi moči prizadevajo, da bi postalo njihovo mesto čimbolj lep, prijetno in urejeno. In če jih kdo pri tem moti, ni prav. Tako je bilo tudi v nedeljo zjutraj, ko so se prebivalci zgornjih Trbovlj prebudili in opazili, da so vse oglašne omare na njihovem koncu premenjane. Zaman so se spraševali, kdo so ti zlikovci, ki so si nolič čas in mir izbrali za pobalska početja.

V restavraciji hotela »Turist« sem zadnjič ob desetih predpoldnih urah goled. Pa mi natakara prinese goled zraven pa kruh in pravi: »Oprostite, d nimanem, temelj. Pek nam je poslal samo stare. Mi pa smo jih poslali nazaj.« Povedala pa ni, da je prinesla tudi star kruh. To vsekakor za restavracijo hotela »Turist« v Trbovljah ni najboljša sprilčevala.

Se v Zagorje sem moral ta teden. Vamojšnji prebivalci so mi že nekajkrat potožili, da na podružnici Komunale banke ne ravnajo najlepše s strankami. Se posebej ne s starejšimi osebami. Priporočil bi jim, da v prihodnje spremeno svoj odnos do strank.

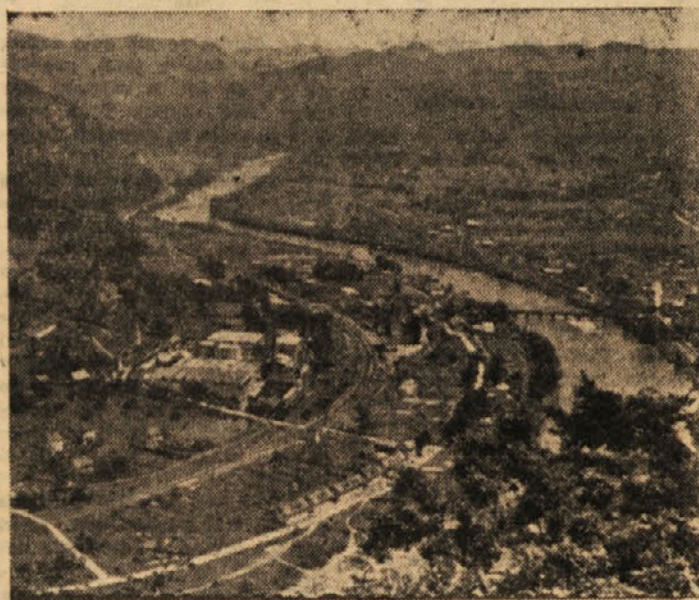
Trbovljskim trgovcem pa bi priporočil, da se složno domenujo, kdaj bodo opravljali inventuro. Da se ne bo zgodilo, da se kdaj drugič tako kot v ponedeljek, ko sem v središču mesta zaman iskal britvice, ki sem jih nameraval kupiti, ker so bile namreč vse trgovine »zaradi inventure« zaprte.

Lep pozdrav do prihodnjice. In pišite mi kaj!

Vaš Pepče

Litija in okolica

Telovadbi in športu posvečajo pristojni činitelji v litijski komunni precejšnjo pozornost po znameniti reku: Zdrav duh v zdravem telesu. Mladina litijske gimnazije ima na razpolago telovadnico in telovadno društvo Partizan v Litiji, ki je sicer v zadnjih letih dobilo priložnost, da se v Litiji popravi telovadnico. Ker telovadnja v tej telovadnici tudi gimnazijci, je svet za prisveto okolice Litije, ki mu predseduje republikanski poslanec litijske občine tov. Humbert Gačnik, na pobudo predsednika sveta za šolstvo pri litijski občini tov. Toneta Praprotnik, ki je sprejel litijsko telovadnico s 300.000 din.

LITIJA

Sprejem štate za Sutesko v litijski komunni. — V sredo, 28. junija, je dospela štatefa, namenjena v Tentiše na Suteski, na območje litijske občine. Pršla je iz Tačna in Moravske doline, kjer so ji priredili prejšnji večer miting. Na Klanec nad Vačami so nosilci štatefe palice dospeli v Zasavje. Sredi trga na Vačah so pozdravili nosilce štatefe palice domačini, zlasti mladina in kmetje, dobrodošlico pa jim je izrekel predsednik litijske občine tov. Slavko Pungercar, ki je tudi podpredsednik litijskeke Partizana. Zatem je odrla sprejeto, ki je sprejemal štatefno palico, v Litijo, obdan od skupine članov litijskeke avtomoto kluba. — Litija je pričakala štatefo na Trgu svobode pred partizanskim spomenikom. Palico je prinesla k spomeniku skupina litijskih telovadcev, ko so prebrali pozdravno pismo litijskih množičnih organizacij, so ga vročili v palico. Skupina nosilcev štatefe, ki so jo spet sprejemali člani motoristi, je odhitela skozi Smartno. Tudi tam je bil pozdravni sprejem pri spomeniku padlih irtev iz NOV, nato pa je štatefa nadaljevala pot po Jablaniški dolini do Pila, kjer je bila med vojo nemško-italijanska meja, in potem vse do Čateza pod Zaplazom, kjer so nosilci štatefe iz litijske občine in ljubljanskeke okraja predali štatefno palico ekipi iz novomeškega okraja in avtomobilske ceste. Tako je litijska občina slovesno počastila spomin padlih borcev in irtev na Suteski in s poročila pozdrave tudi preživelim borcem za našo svobodo.

Litijski maturanti na zaključnem izletu. — Letos so končale litijsko nižjo gimnazijo tri paralele zaključnega 4. razreda. Mladi maturanti so uporabili to priložnost za vednevi izlet na Plitvička jezera in k morju, kjer so videli Senj in Crikvenico in se pejalili tudi po morju. V Opatici so vzeli slovo od morja in pohiteli z avtobusom v Postolno, kjer so si ogledali svetovnoznano podzemeljsko jamo, nato pa so se polni tepleh vtisov vrnili domov.

Razstava risarskih in tiskarskih izdelkov na litijski gimnaziji ob koncu šolskega leta 1957-58 je bila spravno lepo urejena in je dokazala sposobnost pouka in napredek mladine. Na razstavi so prikazali svoje izdelke — modeli jadranskih letal — mladi modelarji, člani litijskeke aero-kluba Milan Boršček.

Novi naročniki na Zasavski tednik v litijski občine se lahko priglasijo tudi pri tov. Jožetu Zupančiču, Litija, Grbinceva cesta 10.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

POSAVJE

Mladina v Kovinarski zadrugi v Vidmu-Krškem hoče delati

Ob ustanovitvi zadrugi in v teku dveh let ni bilo v podjetju dovolj mladine za ustanovitve aktiv LMS, zaradi česar je podjetje oziroma z dotokom novih delovnih moči pa je povečalo tudi število mladine. Tako je bilo v zadrugi v letošnjem aprilu zaposlenih že okrog 45 mladih ljudi in bilneje in daljne okolice, od katerih prihajajo nekateri celo iz Dobove, drugi pa iz Sevnice.

Ta mladina je začetila potrebo po povezavi, to je po aktivu, ki bi v delu združili vse mlade ljudi in ji pomagali do večjih uspehov.

Precej problemov

V tork se je sešla v Zagorju na prvo zasedanje novozvoljena skupščina podružnice Zavoda za socialno zavarovanje. Na njej so ugotovili, da so bile priprave na volitve zelo dobre, zbori zavarovancev dobro obiskani in volitve hitro zaključene. Na zborih so zavarovanci predvsem poudarili, da naj se zbori večkrat sklicujejo, ne samo za volitve ali pa ob sprejemu novih zakonov. V ostalem pa Zagorjani želijo, da se čimprej uredijo obratne ambulante, da ostro nastopi proti izkoriščevalcem socialnega zavarovanja, da je treba dati večji poudarek vojnjski mladini, da je treba v Zagorju več zdravnikov itd.

Precej pa so govorili tudi o tem, da se zdravilni in ostali uslužbenci Zdravstvenega doma ne drže predpisane delovnega časa.

Člani skupščine so za novega predsednika skupščine izvolili tovariša Franca Poženala, za predsednika izvršilnega odbora pa tovariša Joahima Baloha. Kakor je videti, bo tudi v prihodnje delo tega samoupravnega organa v Zagorju kar najboljše. (ma)

75 let na preži

Halo, 91

Kaj naj vam dam, če mi po-veste dni, ki bodo imeli najmanj dežja in bodo tako najboji primernejši za dopust? — P. K. Trbovlje

Ja, zastoj na res ničesar ne naredim. Pa vas lepo prosim, da mi najprej vi svetujete najboljše čas za moj dopust.

S prijateljem sva prišla v navkrižje. On trdi, da je najbolj hrupno mesto na svetu New York, jaz pa pripisujem to Londonu. Staviva sva, zdaj pa ne veva za rešitev. Zato sva pritegnila v akcijo še vas. — J. B. Videm-Krško

Nič ne bo s pitjem stave, ker nima ničte pravi! Primit na tem področju ima japonski Tokio!

Zadnjič sem bil na obisku v Trbovljah. Ko bi vedel, koliko sem pretrepl, predem sem našel prijatelja na Leninovem. Čas pa bi že bil, da se odločim sprejeti tudi v dejstvo na hišnih številkah.

Kje so se v zadnji številki tednika izgubili »Pepče«, »Halo, 91« in »Palm«? — J. K. — Trbovlje

Prostor so jim odjedle druge stvari. Tam, kjer ni, pa se vojna ne vzame!

Kar stož se mi ob »slovenski« in nekaterih lepkih, ki se pojavljajo po naših mestih in vaseh. Kaj pravite vi? — Semica

Ja, ja, večkrat vredna je solz... (ma)

GASILCI PRED SVOJIM DOMOM V LOKI

Čeprav mala vas, vendar se lahko ponaša z enim od najstarejših gasilskih društev v tem delu Zasavja. Tričetrstoletja je minilo od takrat, ko je nekaj naprednih domačinov ustanovilo požarno brambo. To je bilo tisti čas edino društvo v vasi in v njem so bili sami Slovenci. Zato je pomenilo tudi iz narodnostnega vidika prebujenje na vasi.

Zanimivo je prelistavati društveno kroniko, iz katere so lepo razvidna vsa obdobja v razvoju društva. Ves čas so se borili s težavami in danes, ko smo pa vajeni, da skupnost izdatno podpira to organizacijo, se lahko pred vztrajnostjo teh pionirjev odkrijemo. Najprej so si zgradili leseno barako, ki jim je bila prvi dom, nato pa s. v presledkih nakupovali različno opravo.

Po prvi svetovni vojni so si člani zopet sami, s pomočjo vaštanov, zgradili lep društveni dom. Zanimivo je, da takrat niso mogli dolgo časa nikjer dobiti primerne prostora, ker so bile najbolj primerne parcele last nemškega graščaka. Ta je končno zemljišče podaril, a samo toliko, kolikor bo zadostno. Stavil pa je pogoj, da mora biti zgrajba narejena po njegovem načrtu in če društvo razpade, je on prvi kupec zgradbe.

Zadnja vojna je društvu še dokaj prizanesla. Le nekaj uniform in cevi je šlo v partizane. Ostala oprava pa je ostala, le da je bila v skrajno zanemarjenem stanju, saj med vojno je bilo, kot da društvo ne bi obstajalo.

Po vojni so zopet poprijeli stari veterani in društvo je iznova začelo živeti. Pokazalo pa se je kmalu, da nekaj ni v redu. Nikakor niso mogli napred, iz okvira nekdanjega dela. Težko je bilo prilagoditi se novemu času in začeti življenje v društvu, v novih okoliščinah, kjer ni naloga članstva le gašenje požara.

Znali pa so si pomagati. Vključili so v svoje vrste številne mlade ljudi in kmalu se je pokazalo, da je bilo to dobro. Mladostni polet teh mladih in dolgoletne izkušnje starejših članov so rodile bogate sadove. Danes ima društvo največ članstva od vseh v radeški občini. Številno ima tudi pionirsko vrsto, tako da za naraščaj ne bo v skrbeh.

Temu primeren je tudi sestav vodstva. Na čelu je kot predsednik eden od najstarejših veterancev, Jože Kuleto, ki ma za seboj že kar 48 let aktivnega dela in je njegovo ime vsa leta tesno povezano z društvom. Najmlajši član uravnega odbora pa je še mladinec.

Ves čas po vojni zelo marljivo vadijo. Kolikor so imeli sredstev, so jih sprosti vlagali v naj-

nujnije gasilsko opravilo. Predlanskim so razvili tudi gasilsko zastavo, vsekoli pa so sanjali o motorni brigadni. Enkrat so jo s prispevki vaščanji že kupili, pa so kmalu videli, da so bili grdo goljufani. Bila je sploh neuporabna, čeprav je bila drago plačana, in to domačinu. Zopet jim je ostala le ročna brigadna, ki z društvom vred slavi letos že tričetrstoletja življenja. Letos se jim je končno na ta sen uresničil. Občinski ljudski odbor in to osebno predsednik občine sta pokazala mnogo razumevanja. Znaten znesek, prispevan od tega foruma, pripomogel, da so si kupili motorno brigadno. Sicer ne popolnoma novo, vendar v odličnem stanju, ki bo potreban

Loke in okolice popolnoma ustrežala. V nedeljo, 13. julija, ob priliki praznovanja 75-letnice obstoja društva, jo bodo slovesno spustili v pogon. Mladi gasilci so tako končno le dobili prepotrebnih rekvizit.

Društvo pa se tudi sicer vsestransko pripravlja na praznovanje tega visokega jubileja. To bo tako rekoč praznik cele Loke. Pripravljajo se, da bodo številni gostje, ki jih ta dan pričakujejo, kar najbolj zadovoljni. Dostojno so že obnovili svoj dom in zgradili novo plesišče. Razne prireditve, s katerimi bodo sodelovala tudi druga društva, pa bodo praznično razpoloženje še povečale. Za zaključek pa bo, kot običajno, velika vrtna veselica. — ar

Križem po Radečah

Zadnje čase je oddelek za gospodarstvo in komunale zadeve občinskega ljudskega odbora Zagorje izdal vrsto ureditvenih odločb gostinskim podjetjem in gostiščem na območju občine Zagorje. Te dni pa je posebna komisija pregledala vse gostinske lokale. Ugotovila je, da so v precej primerih odpravili pomankljivosti. Je pa še precej neurejenih stvari, zlasti še kar zadeva sanitarije in tehnične pomankljivosti. Te delovne izvedbo iz hrebrnosti odgovornih oseb, deloma pa se skrivajo za tem tudi objektivne težave.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Res je sicer, da so težave z ureditvijo lokalov, predvsem še, kar zadeva sredstva. Zato so pristojni činitelji posvetili temu posebno pozornost in pri družbenih dajavah priznali davčne olajšave pri odmeri pavšala. Ta sredstva se v lanskem letu niso šrpala, letos pa bodo prišli podjetjem prav. Problem pa je še, kaj se obrati ozroma lokalni v privatnih stavbah.

Priljubljeni obratovi je komisija ugotovila, da v pogledu tega ni posebne konkurence, razen pri nekaterih predmetih v gostinskem podjetju »Gostinstvo« Zagorje. Tako izpade gostinska podjetja kot monopolisti gostinske dejavnosti. Komisija meni, da imajo gostinska podjetja in posamezna gostišča prevelike režijske stroške. Delovna sila, ki je zaposlena in sploh podletih, ni v celoti izkoriščena. Pa tudi sicer ni v pod-letjih opoziti kakih večjih prispevanj, da se znižajo cene gostinskih uslugam.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

Grajiati pa je treba zagorska gostinska podjetja, ki so ob priliki zvišanja davka na maloprodajo alkoholnih pijač za 15 odstotkov skoro pri vseh artiklih zvišala ceno za več, kot sicer znaša predpisani davek. Gostinci utemeljujejo to zvišanje s tem, da so bile nekatere cene nerealne in da so delali z izgubo. Čudno pa je, da tega niso vedeli že prej... bah.

ENOMESEČNO TEKMOVANJE MED AKTIVI LMS

Občinski komite LMS je razpisal enomesečno tekmovanje med aktivni LMS, in sicer ločeno za vsake in terenske. Tekmovanje bo v tem, kateri aktiv bo organiziral čimveč lokalnih delovnih aktiv, političnih in drugih predavanj, kulturnih, telesnovzgojnih in športnih prireditve, zabav itd. Uspeh v tekmoivanju se bo ocenjeval tudi po organizacijski uspehih. Letošnje tekmovanje se bo sodelovalo po tem, da bo prej predtekmovanje, in sicer julija. V predtekmoivanju bo moral vsak aktiv izpolniti predpisano normo, če bo sploh hotel sodelovati v tekmoivanju avgusta. Tisti aktiv, ki ne bo izpolnil norme, se pravi, da ne bo opravil določenega števila prostovoljnih ur pri graditvi raznih komunalnih objektov, organiziral predavanja in podobno, se ne bo moget udeležiti tekmoivanja. Sicer pa takih primerov najbrj ne bo, ker se že vsi aktivji, vsaki in terenski, pridno pripravljajo na začetek predtekmoivanja.

Rad bi postal član SZDL

Na seji osnovne organizacije SZDL Veliki Trn so razpravljali o vlogi SZDL in o odnosih med socialističnimi državami ter o sporu med FLRJ in SZ.

Ko so obravnavali organizacijska vprašanja, go predelali sklepne Obo SZDL in odločili, da se bodo v celoti ravnali po njih. Težave imajo predvsem s pobiranjem članarine. Nekateri kmetje celo vprašujejo, kaj imajo od SZDL, pozabljajo pa, da se imajo prav SZDL zahvaliti, da uživajo svobodo.

Odbor SZDL je razpravljal tudi o sprejemu dveh volivcev v SZDL. Ta dva sta namreč zaprosila za sprejem v članstvo. Ugotovili so, da ta dva doslej nista bila naklonjena naši ureditvi. Člana SZDL pa bi rada postala samo zato, da bi jima ObLO povrnil bolniške stroške. Na sestanku so sklenili, da bo o sprejemu teh dveh volivcev odločil množični sestanek članov SZDL. Tam pa jima bodo jasno povedali, da ne moreš biti član SZDL le takrat, kadar iščeš pomoči od družbe. — S.

Precejšnje zanimanje za gostovanje Drame SNG iz Ljubljane. — V okviru prireditve ob dnevu rudarjev — 3. julija bo isti dan zvečer gostovala v Zagorju Drama slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane z Axelrodovo komedijo »Sedem let skomine«. Za predstavo, s katero bodo gostje iz Ljubljane zaključili letošnjo sezono, vlada v Zagorju veliko zanimanje. Upajmo le, da bo vreme prideliteljem naklonjeno. (ma)

SEMINARJI ZA ČLANE DS IN UO KONČANI

Občinski sindikalni svet v Vidmu-Krškem je pripravil tri seminarje za člane delavskih svetov in upravnih odborov. Prvi je bil namenjen za člane DS in UO v tovarni Celuloze in papirja »Djuro Salaj«, ostala dva pa so obiskovali člani DS in UO iz drugih kolektivov.

Udeleženci so se seznanili z nalogami DS in UO, spoznali vlogo komunne in podjetja ter važnost sodelovanja. Poglobili so se v proizvodni program, organizacijo podjetja ter se spoznali s perspektivnim razvojem gospodarstva v občini.

Seminarjev se je udeležilo okrog 90 ljudi ali 75 odstotkov vseh članov DS in UO v občini. Za zamudnike, ki so v večini upravičeno izostali, pa bodo skoro gotovo pripravili še en seminar.

Po predavanjih se je vseskozi razvila živahna razprava, kar dokazuje, da so delovni kolektivji zaupali vodstvo družbenega samoupravljanja najboljšim članom svojega kolektiva. — S.

TAKLE ŽIV ZAV JE BIL PRI LOVSKI KOČI NA PODEBJI V TRBOVLJAH TISTI DAN KO STA POMERILI JUUGOSLOVANSKA IN NEMŠKA NOGOMETNA REPREZENTANCA

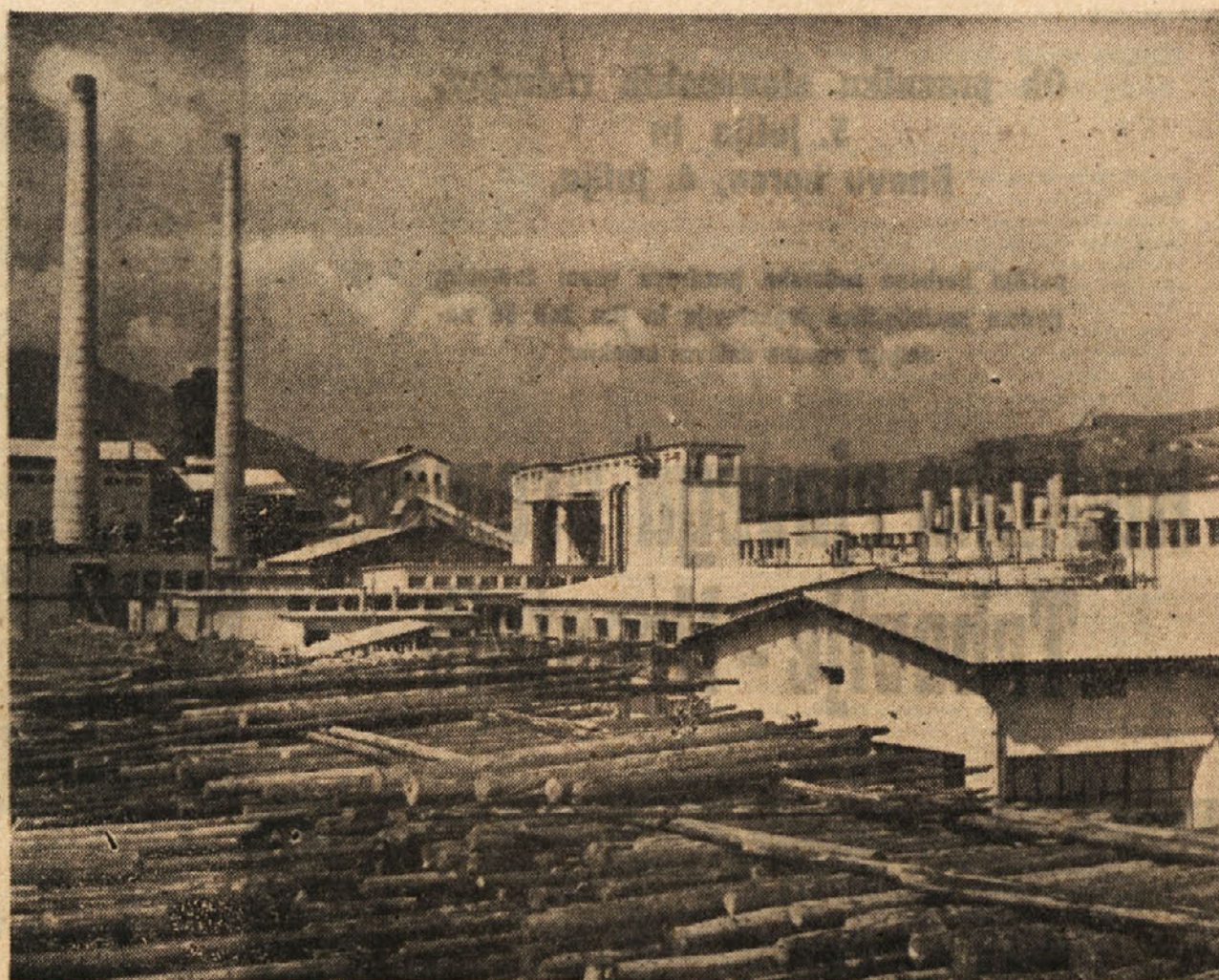
PIVOVARNA LAŠKO

čestita k prazniku slovenskih rudarjev
in dnevu borca ter priporoča svoje
kvalitetne izdelke

Pletilnica Dobova

prolevaja kvalitete
izdelke in jih nudi
po konkurenčnih
cenah

Ob tej priliki čestita vsem delovnim
ljudem k praznovanju PRAZNIKA SLO-
VENSKIH RUDARJEV, 3. JULIJA IN DNE-
VU BORCA, 4. JULIJA

BORBENE POZDRAVE IN ČESTITKE OB PRAZNOVANJU DNEVA SLO-
VENSKIH RUDARJEV TER DNEVA BORCA IN OB 15. OBLETNICI BITKE
NA SUTJESKI

pošilja delovni kolektiv
TOVARNE CELULOZE IN ROTO PAPIRJA

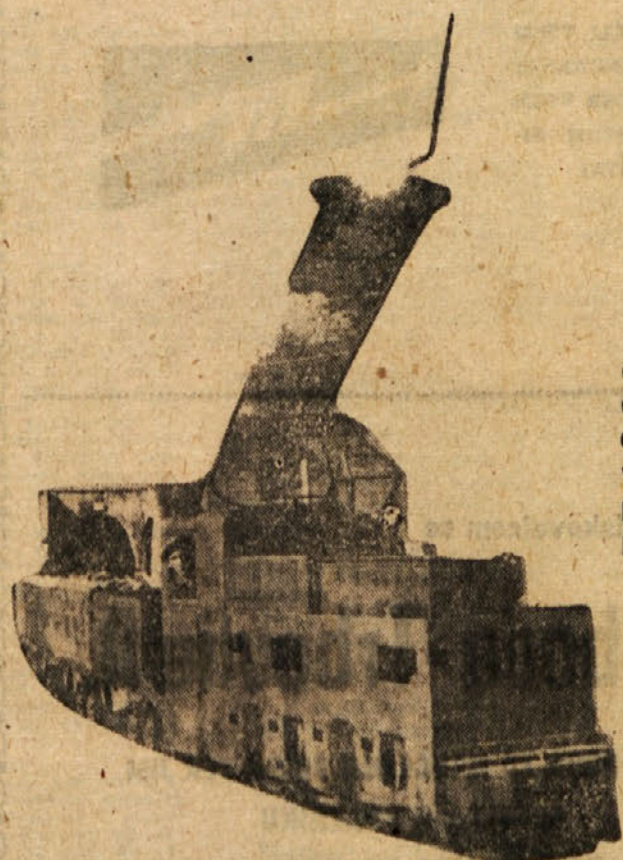
„DJURO SALAJ“ Videm-Krško

NAJ ZIVI PRAZNIK BORCEV IN RUDARJEV!

Delovni kolektiv
runika rjavega premoga

SENOVO

Čestita vsem rudarjem, bor-
cem in vsem delovnim lju-
dem socialistične Jugosla-
vije!
DNEVA RUDARJEV, 3. JULIJA,
DNEVA BORCA, 4. JULIJA

NAJ ZIVI SLAVNA OBLETNICA BITKE NA SUTJESKI, KI JE ODLOČALA
O USODI NAŠE SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE!

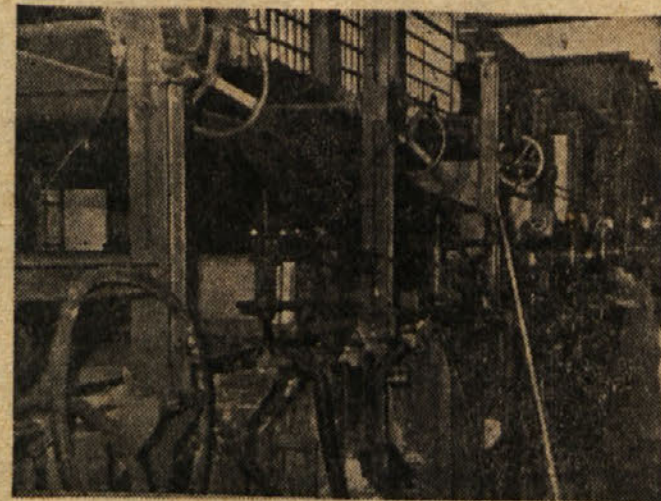
Ob praznovanju 15. obletnice bitke na Sutjeski, prazniku Dne-
va borca in prazniku slovenskih rudarjev

DELOVNI KOLEKTIV GRADBENEGA PODJETJA

čestila in pošilja bor-
bene pozdrave vsem
borcem za izgradnjo
socializma

„BETON“, Celje

Tovarna dokumentnega in kartnega
papirja Radeče pri
Zidanem mostu

se s svojim delovnim kolektivom pri-
družuje čestitkam ostalih delovnih ljudi
ob prazniku

DNEVA BORCEV IN DNEVA RUDARJEV

Vsem borcem in delovnim ljudem socialistične Jugoslavije pošilja
barbene pozdrave in čestitke za

DAN BORCA in DAN RUDARJEV

ter praznovanju 15. obletnice slavne bitke na Sutjeski

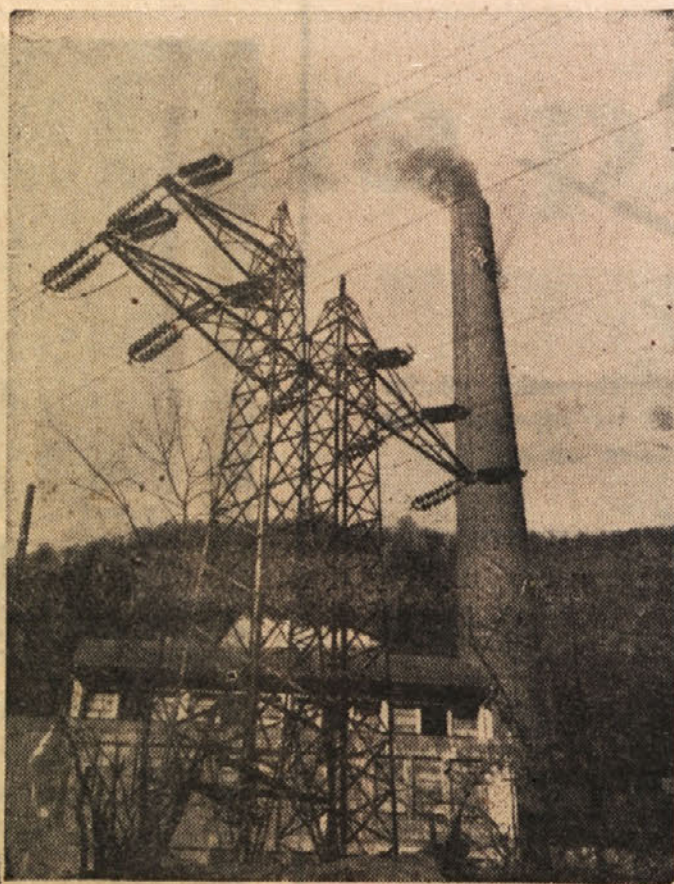
OBČINSKI LJUDSKI ODBOR Radeče — OBČINSKI KOMITE ZKS, Radeče — OBČINSKI
ODBOR SZDL Radeče — OBČINSKI ODBOR ZB NOV Radeče — OBČINSKI KOMITE LMS
Radeče

IN VSE OSTALE MNOŽIČNE ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA

Ob prazniku slovenskih rudarjev,
3. julija in
Dnevu borca, 4. julija,

pošilja borbene rudarske pozdrave vsem delovnim
ljudem socialistične Jugoslavije in jim želi še na-
daljnje uspehe delovni kolektiv

Rudnika rjavega premoga Trbovlje - Hrastnik

Naj živi
praznik borcev in
rudarjev!

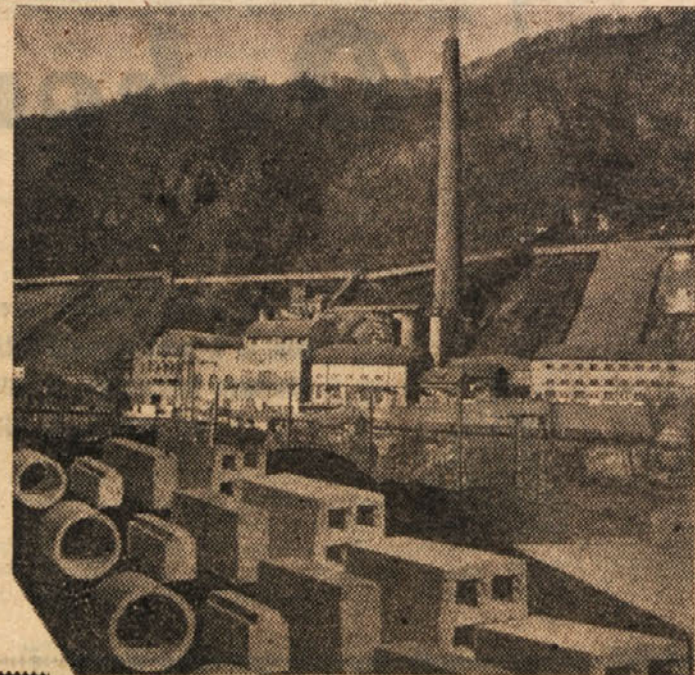
Delovni kolektiv

Termo- elektrarne Trbovlje

POŠILJA VSEM DELOVNIM
LJUDEM SOCIALISTIČNE
JUGOSLAVIJE BORBENE
POZDRAVE IN ČESTITKE
OB PRAZNOVANJU

DNEVA SLOVENSkih
RUDARJEV
TER DNEVA BORCA

Naj živi Dan rudarjev in Dan borca! — Naj živi
slavna obletnica zgodovinske bitke na Sutjeski!

Elektro Trbovlje

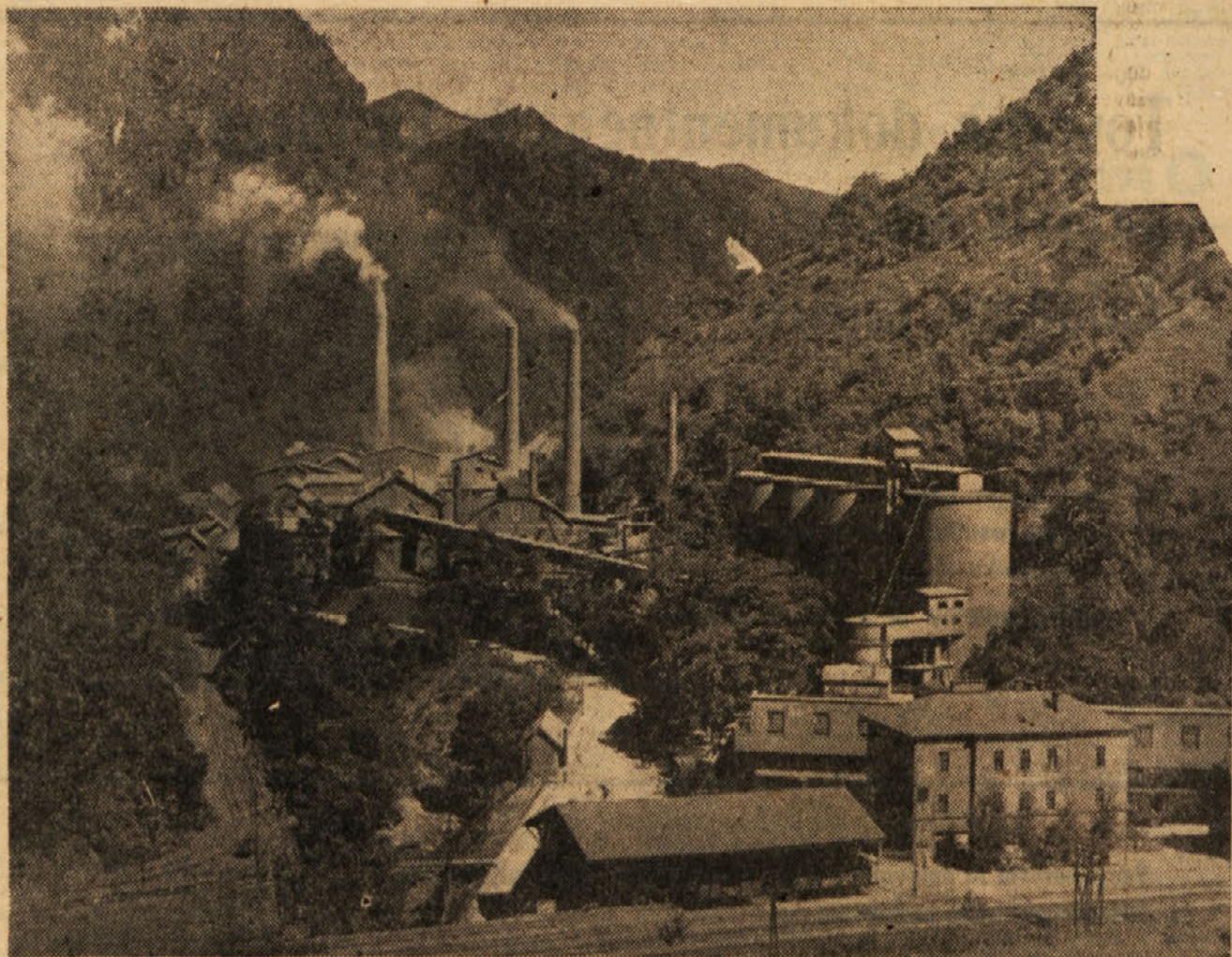
čestita vsem delovnim ljudem za
DAN BORCA in rudarjem ob njihovem
prazniku

OB PRAZNIKU SLO-
VENSkih RUDARJEV,
3. JULIJA IN

Dnevu borca, 4. julija,

pošilja borbene pozdrave in
čestitke vsem delovnim
ljudem

SINDIKALNA PODRUŽNICA
RUDARJEV TRBOVLJE

Najboljši cement
vam nudi

Cementarna Trbovlje

Cementarna Trbovlje in obrat Zidani most - Radeče čestitata slovenskim
rudarjem k njihovem prazniku

DNEVA RUDARJEV in k prazniku DNEVA BORCA

Naj živi slavna obletnica zgodovinske bitke na Sutjeski! Naj žive borci
in rudarji - borci socialistične Jugoslavije!

DELOVNI KOLEKTIV

Elektrarne Brestanice

ČESTITA ZA 4. JULIJ VSEM
UDELEŽENCEM LEGENDARNIH
BOJEV NA SUTJESKI TER VSEM
BORCEM IN AKTIVISTOM ŠI-
ROM PO NASI DOMOVIN!

Vsem obiskovalcem se

kino Svoboda-Trbovlje II.

PRIPOROČA ZA NADALJNI OBISK TER JIM

ČESTITA K PRAZNIKU

DNEVA RUDARJEV IN DNEVA BORCA

